

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O RADIOLOŠKOJ I NUKLEARNOJ SIGURNOSTI**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RADIOLOŠKOJ I NUKLEARNOJ SIGURNOSTI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Područje nuklearne i radiološke sigurnosti u Republici Hrvatskoj regulirano je Zakonom o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti (Narodne novine, br. 141/13 i 39/15). Zakon o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti iz 2013. godine donesen je u postupku usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije vezano uz Poglavlje 15. Energetika, za područje nuklearne sigurnosti i zaštite od ionizirajućeg zračenja. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti iz 2015. godine djelomično je preuzeta Direktiva Vijeća 2013/59/Euratom od 5. prosinca 2013. o osnovnim sigurnosnim standardima za zaštitu od opasnosti koje potječu od izloženosti ionizirajućem zračenju, i o stavljanju izvan snage direktiva 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (SL L 13, 17.1.2014.). Rok za preuzimanje ove Direktive je 8. veljače 2018. godine.

U međuvremenu je stupila na snagu Direktiva Vijeća 2014/87/Euratom od 8. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/71/Euratom o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja (SL L 219, 25.7.2014.), a rok za preuzimanje ove Direktive je 15. kolovoza 2017. godine.

Sukladno naprijed navedenom, predviđeno normativno rješenje jest izrada zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti kojim će se regulirati područje radiološke i nuklearne sigurnosti u skladu s navedenim direktivama Europske unije.

Ovim zakonom:

- uvodi se stupnjeviti pristup odobravanju djelatnosti na način da se za neke djelatnosti neće morati ishoditi odobrenje za obavljanje djelatnosti već će se Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost (u daljnjem tekstu: Zavod) samo obavještavati, a za neke djelatnosti postupak odobravanja iste bit će pojednostavljen (registracija)
- ukida se dozvola za uporabu izvora ionizirajućeg zračenja
- uvodi se obveza izrade preporučenog doznog ograničenja
- uvodi se nemedicinsko ozračenje, definira se stručnjak za medicinsku fiziku i obveze vezano uz njihovu uključenost u provedbu medicinskog ozračenja te stručnjaci za zaštitu od ionizirajućeg zračenja i obveza nositelja odobrenja i korisnika u smislu savjetovanja s istima

- mjere nuklearne sigurnosti usklađuju se s obvezama proizašlim iz Direktive Vijeća 2014/87/Euratom od 8. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/71/Euratom o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja
- postavljaju se zakonske osnove za učinkovito rješavanje pitanja zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora te odvajanje aktivnosti vezanih za zbrinjavanje istrošenog nuklearnog goriva od istih
- uvode se dodatne obveze vezane uz nuklearno osiguranje s ciljem dosljednog provođenja međunarodnih obveza Republike Hrvatske i podizanja nuklearnog osiguranja na višu razinu
- postavljaju se temelji za donošenje akcijskog plana za radon te se usklađuju i nadopunjuju odredbe u području potrošačkih proizvoda, postojećeg ozračenja i sanacije onečišćenih područja u skladu s Direktivom Vijeća 2013/59/Euratom od 5. prosinca 2013. o osnovnim sigurnosnim standardima za zaštitu od opasnosti koje potječu od izloženosti ionizirajućem zračenju, i o stavljanju izvan snage direktiva 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom
- postavljaju se zakonske osnove za učinkovitiju provedbu inspekcijskog nadzora.

Ovim zakonom postavljaju se pravni preduvjeti za donošenje čitavog niza pravilnika kojima će se u potpunosti preuzeti navedene direktive Europske unije te zakonodavstvo Republike Hrvatske dovesti u sklad s pravnom stečevinom Europske unije i najvišim standardima zaštite od ionizirajućeg zračenja i nuklearne sigurnosti. Također, usvajanjem ovoga zakona ispunit će se i dio Zaključka Vlade Republike Hrvatske donesenog 2015. godine nakon provedbe Misije Službe za integrirani pregled zakonodavnog okvira (IRRS) Međunarodne agencije za atomsku energiju, a koji se odnosi na izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona u državnom proračunu Republike Hrvatske nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O RADIOLOŠKOJ I NUKLEARNOJ SIGURNOSTI**

Članak 1.

U Zakonu o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti (Narodne novine, br. 141/13 i 39/15), članak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ovim se Zakonom određuju mjere radiološke i nuklearne sigurnosti, mjere nuklearnog osiguranja, evidentiranja i nadzora nuklearnog materijala te druge mjere neširenja nuklearnog oružja pri obavljanju djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nuklearnih djelatnosti te djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora, u svrhu omogućavanja primjerene zaštite pojedinaca, društva i okoliša, u sadašnjosti i budućnosti, od štetnih posljedica ionizirajućeg zračenja i omogućavanja sigurnog obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nuklearnih djelatnosti, djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora te nuklearnog osiguranja izvora ionizirajućeg zračenja i nuklearnih postrojenja.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na nuklearna postrojenja primjenjuju se na svako civilno nuklearno postrojenje za koje se izdaje odobrenje.“

Članak 2.

U članku 2. podstavci 4. do 8. brišu se.

Dosadašnji podstavci 9. do 12. postaju podstavci 4. do 7.

Iza dosadašnjeg podstavka 12. koji postaje podstavak 7. briše se točka te se dodaje podstavak 8. koji glasi:

„– Direktivom Vijeća 2014/87/Euratom od 8. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/71/Euratom o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja (SL L 219, 25.7.2014.)“.

Iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

„(2) Za provođenje uredbi iz stavka 1. ovoga članka nadležan je Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost (u daljnjem tekstu: Zavod).

(3) Ovaj se Zakon donosi uzimajući u obzir postupak obavješćivanja na temelju Direktive (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241, 17.9.2015.)“.

Članak 3.

Članak 4. mijenja se i glasi:

„Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *aktivacija* jest proces u kojem se stabilni nuklid sadržan u nekom materijalu pretvara u radionuklid ozračivanjem tog materijala česticama ili visokoenergetskim fotonima
2. *aktivnost* jest aktivnost neke količine radionuklida u određenom energijskom stanju u određenom vremenskom razdoblju. Označava se s A i definira se kao omjer dN i dt , gdje je dN očekivana vrijednost broja spontanijeh prijelaza u jezgrama atoma iz jednog energijskog stanja u drugo u vremenskom razdoblju dt : $A=dN/dt$. Jedinica za aktivnost je bekerel (Bq)
3. *ambalaža izvora* jest sklop komponenti koje jamče zadržavanje zatvorenog izvora, a koje nisu dio izvora nego služe za zaštitu izvora tijekom prijevoza i rukovanja
4. *apsorbirana doza* jest apsorbirana energija po jedinici mase. Označava se s A i definirana je na sljedeći način:

$$D = \frac{d\varepsilon}{dm},$$

gdje je

- $d\varepsilon$ prosječna energija koju ionizirajuće zračenje daje materiji po jedinici volumena
- dm masa materije u tom elementu volumena

Za potrebe ovoga Zakona, apsorbirana doza označava dozu usrednjenu po tkivu ili organu. Jedinica za apsorbiranu dozu je grej (Gy) gdje je jedan grej jednak jednom džulu po kilogramu: $1 \text{ Gy} = 1 \text{ J kg}^{-1}$

5. *bekerel (Bq)* jest naziv za jedinicu aktivnosti. Jedan bekerel jednak je jednom prijelazu (raspadu) u sekundi: $1 \text{ Bq} = 1 \text{ s}^{-1}$
6. *Centar za zbrinjavanje radioaktivnog otpada* jest ustrojstvena jedinica Fonda za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško, a uključuje građevine za predobradu, obradu, kondicioniranje, rukovanje, dugoročno skladištenje i odlaganje radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora podrijetlom s teritorija Republike Hrvatske, uključivo i središnje skladište, te radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva koji nisu nastali na teritoriju Republike Hrvatske, a čija obveza zbrinjavanja proizlazi iz bilateralnih ugovora sklopljenih prije dana stupanja na snagu ovoga Zakona
7. *djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja* jest ljudska aktivnost tijekom koje može doći do povećanja ozračenja pojedinca od izvora ionizirajućeg zračenja i smatra se planiranim ozračenjem
8. *dogadj koji ugrožava nuklearno osiguranje* jest događaj s potencijalnim ili stvarnim posljedicama za nuklearno osiguranje
9. *efektivna doza* jest zbroj težinskih ekvivalentnih doza u svim tkivima i organima tijela kao posljedica unutarnjeg i vanjskog ozračenja. Označava se s E i definirana je na način:

$$E = \sum_T w_T H_T = \sum_T w_T \sum_R w_R D_{T,R}$$

gdje su:

- $D_{T,R}$ apsorbirana doza usrednjena po tkivu ili organu T, kao posljedica vrste ionizirajućeg zračenja R
- w_R težinski koeficijent za pojedinu vrstu ionizirajućeg zračenja
- w_T težinski koeficijent tkiva ili organa T

Vrijednosti za w_T i w_R bit će propisane pravilnikom iz članka 24. ovoga Zakona. Jedinica za efektivnu dozu je sivert (Sv)

10. *ekvivalentna doza* jest apsorbirana doza u tkivu ili organu T ponderirana po vrsti i kvaliteti vrste ionizirajućeg zračenja R. Označava se s H_T i definirana je na način:

$$H_{T,R} = w_R D_{T,R}$$

gdje su:

- $D_{T,R}$ apsorbirana doza zbog ionizirajućeg zračenja vrste R, usrednjena po tkivu ili organu T
- w_R težinski koeficijent za pojedinu vrstu ionizirajućeg zračenja

Kada se polje ionizirajućeg zračenja sastoji od više vrsta ionizirajućeg zračenja i energija, a kojima su pridjeljene odgovarajuće vrijednosti w_R , ukupna ekvivalentna doza H_T je definirana na način:

$$H_T = \sum_R w_R D_{T,R}$$

Vrijednosti za w_T i w_R bit će propisane pravilnikom iz članka 24. ovoga Zakona. Jedinica za ekvivalentnu dozu je sivert (Sv)

11. *električni uređaj koji proizvodi ionizirajuće zračenje* jest uređaj koji proizvodi ionizirajuće zračenje kao što su rendgensko zračenje, X-zrake, neutroni, elektroni ili druge nabijene čestice
12. *fisija* jest proces cijepanja jezgre atoma na dva dijela sličnih masa tijekom kojeg dolazi do oslobađanja energije i emisije nekoliko neutrona
13. *fizički inventar* jest zbroj svih izmjerenih ili procijenjenih količina nuklearnog materijala u šaržama koji je na raspolaganju u određenom vremenu unutar pojedine zone materijalne bilance
14. *granica ozračenja* jest vrijednost efektivne doze (prema potrebi, očekivane efektivne doze) ili ekvivalentne doze koju pojedinac u određenom razdoblju ne smije premašiti
15. *granična vrijednost za izuzimanje iz nadzora* jest vrijednost propisana od strane Zavoda, a izražena preko koncentracije aktivnosti ili ukupne aktivnosti na ili ispod koje se na radioaktivnu tvar ne odnose odredbe ovoga Zakona
16. *INES ljestvica* jest kategorizacija nuklearnih i radioloških događaja, nezgoda i nesreća kako je odredila Međunarodna agencija za atomsku energiju
17. *intervencije* jesu sustavne, unaprijed planirane mjere kojima se smanjuje već postojeća razina izlaganja ionizirajućem zračenju ili mogućnost ozračenja ionizirajućim zračenjem koje je posljedica izvanrednog događaja

18. *inspekcija* jest nadziranje od strane nadležnog tijela nad provedbom odredbi ovoga zakona i podzakonskih akata
19. *intervencijske razine* jesu razine očekivanoga ozračenja koje bi moglo nastati kao posljedica izvanrednoga događaja ili kroničnoga izlaganja ionizirajućem zračenju u okolišu, kod kojih se poduzimaju posebne zaštitne mjere
20. *ionizirajuće zračenje* jest prijenos energije u obliku čestica ili elektromagnetskih valova valne dužine 100 nanometara ili manje (frekvencije 3×10^{15} hertza ili veće), a koji mogu izravno ili neizravno proizvoditi ione
21. *iskorišteni izvor* jest onaj zatvoreni radioaktivni izvor koji se ne koristi ili se ne namjerava koristiti za obavljanje prethodno odobrene djelatnosti ali se i dalje s njim postupa na propisan i siguran način
22. *istrošeno nuklearno gorivo* jest nuklearno gorivo koje je bilo ozračeno u reaktorskoj jezgri i iz nje je trajno uklonjeno; istrošeno gorivo može se smatrati uporabljivim izvorom koji se može ponovno preraditi ili ga se može namijeniti za odlaganje ako ga se smatra radioaktivnim otpadom
23. *izloženi radnik* jest osoba za koju postoji vjerojatnost da tijekom obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nuklearne djelatnosti ili djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora bude ozračena iznad granica ozračenja propisanih za pojedinog stanovnika
24. *izvanredni događaj* jest neuobičajena situacija ili događaj koji uključuje izvor ionizirajućeg zračenja, a koji traži brzo djelovanje radi ublažavanja ozbiljnih štetnih posljedica po ljudsko zdravlje i sigurnost, kvalitetu života, imovinu ili okoliš, ili opasnost koja bi mogla prouzročiti gore navedene štetne posljedice
25. *izvanredno ozračenje* jest ozračenje kao posljedica izvanrednog događaja
26. *izvor bez posjednika* jest radioaktivni izvor koji nije pod nadzorom u smislu ovoga Zakona niti je iz tog nadzora izuzet, bilo da nikad nije bio pod nadzorom ili je ostavljen, izgubljen, premješten, ukraden ili na druge načine prenesen bez odobrenja
27. *izvor ionizirajućeg zračenja* jest svaki uređaj, instalacija ili tvar koja proizvodi ili odašilje ionizirajuće zračenje, a koja nije isključena od primjene ovoga Zakona, uključujući i nuklearni materijal
28. *izvor radioaktivnosti* jest izvor ionizirajućeg zračenja koji sadrži radioaktivni materijal u svrhu korištenja njegove radioaktivnosti
29. *izvorni materijal* jest uranij koji sadržava mješavinu izotopa koja se pojavljuje u prirodi, uranij čiji je sadržaj izotopa uranija-235 manji od prirodnog, torij, sve navedene tvari u obliku metala, legure, kemijskih spojeva ili koncentrata, ostale tvari koje sadržavaju jednu od navedenih tvari ili više njih, u koncentraciji koju određuje Zavod

30. *kategorija izloženih radnika* jest kategorija određena vjerojatnošću da izloženi radnik primi određenu dozu tijekom godine dana. Izloženi radnici mogu pripadati kategoriji A ili kategoriji B. Kriteriji za određivanje kategorije kojoj pojedini izloženi radnik pripada bit će propisani pravilnikom iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona
31. *kibernetička sigurnost* jest poseban oblik sigurnosti koji se odnosi na sigurnost svih sustava čiji se rad temelji na računalima te svih međusobno povezanih sustava i mreža. Pojmovi IT sigurnost i računalna sigurnost smatraju se istoznačnima pojmu kibernetičke sigurnosti
32. *korisnik* jest pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje obavlja djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja i koje je obvezno Zavodu dostaviti obavijest o namjeri, a izuzeto je od obveze ishoda odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili rješenja o registraciji
33. *kultura nuklearnog osiguranja* jest skup karakteristika, stavova i ponašanja pojedinaca, organizacija i institucija kao načina da se podrži, poboljša i održi nuklearno osiguranje
34. *medicinsko ozračenje* jest izlaganje ionizirajućem zračenju pacijenata ili pojedinaca bez simptoma bolesti tijekom dijagnostičkog pregleda, intervencijskog ili terapijskog postupka u medicini ili dentalnoj medicini u svrhu poboljšanja njihovog zdravlja, kao i izlaganje osoba koje svjesno i dragovoljno pridržavaju pacijenta i pomažu mu tijekom tog dijagnostičkog pregleda, intervencijskog ili terapijskog postupka te osoba koje dragovoljno sudjeluju u medicinskom i biomedicinskom istraživanju koje uključuje uporabu ionizirajućeg zračenja
35. *mjere nuklearnog osiguranja* jesu mjere čija je svrha spriječiti počinjenje kaznenog ili namjernog neovlaštenog djela koje je usmjereno protiv radioaktivnog i nuklearnog materijala, povezanih objekata ili aktivnosti te pravovremeno otkriti i odgovoriti na događaje koji ugrožavaju nuklearno osiguranje
36. *mjere zaštite* jesu mjere, osim sanacije, koje služe izbjegavanju ili smanjenju doza koje bi inače mogle biti primljene kao posljedica izvanrednog ozračenja ili postojećeg ozračenja
37. *moguće ozračenje* jest ozračenje koje se ne može očekivati sa sigurnošću, ali može nastati kao posljedica događaja ili slijeda događaja određene vjerojatnosti, uključujući kvarove opreme i ljudske greške
38. *načelo opravdanosti* u odnosu na djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, odnosno nuklearne djelatnosti ostvaruje se ako djelatnost koja uključuje ozračenje ljudi daje korist izloženim pojedincima ili društvu koja je u svim okolnostima veća od štetnosti zbog izlaganja ionizirajućem zračenju, uvažavajući gospodarske, socijalne i druge čimbenike. Prilikom razmatranja primjene pojedine mjere koja može prouzročiti promjenu puta izlaganja u situacijama postojećeg ozračenja i izvanrednog ozračenja potrebno je utvrditi očekuje li se da će se primjenom te mjere postići veća korist nego šteta, uvažavajući gospodarske, socijalne i druge čimbenike

39. *načelo optimizacije* zaštite pojedinog stanovnika ili izloženog radnika od ionizirajućeg zračenja ostvaruje se provedbom mjera zaštite kojima se ozračenje pojedinih radnika i drugih osoba, vjerojatnost ozračenja i broj ozračenih osoba smanjuje toliko nisko koliko je razumno moguće, uvažavajući tehničke, organizacijske, gospodarske i socijalne čimbenike. Primjena načela optimizacije ne odnosi se samo na ozračenje u smislu efektivne doze pojedinca, već i ekvivalentnih doza, gdje je to potrebno, kao mjera opreza koja dopušta nesigurnosti u pogledu štete za zdravlje ispod granica za reakciju tkiva
40. *načelo ograničenja* ozračenja provodi se tako da ozračenje pri planiranom ozračenju mora biti ograničeno, a primijenjene mjere radiološke i nuklearne sigurnosti određene ovim Zakonom moraju osigurati da izlaganje osoba ionizirajućem zračenju neće prijeći utvrđene granice za profesionalno ozračenje, odnosno ozračenje pojedinog stanovnika
41. *nadležno tijelo* jest jedno ili više tijela državne uprave koja su nadležna za poslove radiološke i nuklearne sigurnosti u državi
42. *nadzor* jest bilo koji oblik provjere koja se primjenjuje nad ljudskom aktivnošću u svrhu provođenja mjera radiološke i nuklearne sigurnosti te mjera nuklearnog osiguranja
43. *nemedicinsko ozračenje* jest svako namjerno izlaganje ljudi ionizirajućem zračenju u svrhu dobivanja snimke kada primarna namjera tog izlaganja nije korist za zdravlje pojedinca koji je ozračen
44. *nenamjerno ozračenje* jest medicinsko ozračenje koje je bitno različito od namjeravanog medicinskog ozračenja sa zadanom svrhom
45. *neuobičajeni rad* jest operativni postupak koji odstupa od normalnog rada za koji se očekuje da će se pojaviti najmanje jednom tijekom radnog vijeka postrojenja, ali koji, s obzirom na odgovarajuće mjere projektiranja, ne uzrokuje nikakvu znatnu štetu za stavke bitne za sigurnost ili ne dovodi do uvjeta nesreće
46. *neželjeno ozračenje* jest svako ozračenje pojedinaca, osim radnika koji sudjeluju u odgovoru na izvanredni događaj, nastalo kao rezultat nesreće
47. *normalno ozračenje* jest ozračenje do kojeg dolazi u redovnim radnim uvjetima za vrijeme rada objekta ili radne aktivnosti (uključujući održavanje, provjeru, razlaganje), uključujući i manje nezgode koje se mogu kontrolirati, odnosno tijekom redovnog rada i predvidljivih događaja za vrijeme rada
48. *nositelj odobrenja* jest pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojem je dano odobrenje i koje je odgovorno za obavljanje određene djelatnosti s izvorom ionizirajućeg zračenja ili nuklearne djelatnosti ili djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora ili obavljanje radnih aktivnosti. Nositeljem odobrenja smatra se i pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojem je dano rješenje o registraciji

49. *nuklearna sigurnost* obuhvaća postizanje odgovarajućih pogonskih uvjeta radi sprječavanja izvanrednog događaja ili umanjivanja posljedica izvanrednog događaja, radi zaštite radnika, javnosti i okoliša od štetnih posljedica ionizirajućeg zračenja
50. *nuklearne djelatnosti* su:
- korištenje nuklearnog materijala u energetske svrhe (nuklearni reaktor u nuklearnoj elektrani, nuklearnoj toplani i nuklearnoj propulziji)
 - korištenje nuklearnog materijala u istraživačke svrhe (istraživački reaktor)
 - obogaćivanje i proizvodnja nuklearnog goriva
 - prerada istrošenog goriva
 - skladištenje radioaktivnog otpada na lokaciji nuklearnog postrojenja u svrhu pogona nuklearnog postrojenja
 - skladištenje i odlaganje istrošenog nuklearnog goriva
51. *nuklearni gorivni ciklus* podrazumijeva sve djelatnosti u proizvodnji nuklearne energije uključujući: nalaženje sirovina i proizvodnju nuklearnoga goriva, uporabu nuklearnoga goriva u nuklearnome reaktoru, prestanak rada i razgradnju nuklearnoga postrojenja, zbrinjavanje radioaktivnoga otpada podrijetlom iz nuklearnih postrojenja, zbrinjavanje istrošenog nuklearnog goriva te sva istraživanja u vezi s tim djelatnostima
52. *nuklearni materijal* uključuje posebni fisibilni materijal, izvorni materijal i rude. Za potrebe nuklearnog osiguranja nuklearni materijal uključuje samo onaj posebni fisibilni materijal i izvorni materijal koji podliježe mjerama nuklearnog osiguranja u skladu s Konvencijom o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala (Narodne novine-Međunarodni ugovori, broj 5/01) i pravilnikom kojim se regulira nuklearno osiguranje
53. *nuklearno osiguranje* podrazumijeva otkrivanje, sprječavanje te reakciju na neovlašteno uklanjanje (npr. krađu), gubitak, sabotazu, neovlašteni pristup, štetu, neovlašteni prijenos ili druga zlonamjerna djela koja uključuju ili su usmjerena protiv radioaktivnog i nuklearnog materijala ili s njima povezanih objekata, aktivnosti i posebne opreme. Nuklearno osiguranje uključuje kibernetičku sigurnost
54. *nuklearno postrojenje* jest:
- nuklearna elektrana, postrojenje za obogaćivanje, postrojenje za proizvodnju nuklearnog goriva, postrojenje za preradu, istraživački reaktor, skladište istrošenog goriva, odlagalište istrošenog goriva
 - postrojenje za skladištenje radioaktivnog otpada koje se nalazi na lokaciji i izravno je u vezi s radom nuklearnog postrojenja navedenog pod točkom a) ove definicije
55. *obavijest o namjeri* jest dokument kojim pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo lokalne i područne (regionalne) samouprave obavještava Zavod o namjeri obavljanja radnih aktivnosti, djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora
56. *obogaćeni uranij* jest uranij obogaćen izotopom 235 ili 233, znači uranij koji sadrži izotop 235 ili 233 ili oba u takvoj količini da je omjer zbroja tih izotopa prema izotopu 238 veći od omjera izotopa 235 prema izotopu 238 koji se pojavljuje u prirodi
57. *obogaćenje* jest odnos zajedničke težine uranija-233 i uranija-235 prema težini ukupnog uranija o kojem je riječ

58. *obrada* jesu kemijski ili materijalni postupci s radioaktivnim materijalima uključujući iskopavanje rude, konverziju, obogaćivanje fisijskog ili oplodnog nuklearnog materijala te ponovnu preradu iskorištenog goriva
59. *obrana po dubini u nuklearnom osiguranju* jest kombinacija sukcesivnih slojeva sustava i mjera zaštite od prijetnji nuklearnom osiguranju
60. *očekivana efektivna doza* jest zbroj očekivanih ekvivalentnih doza $H_T(\tau)$ ozračenih organa ili tkiva kao posljedica unosa radionuklida, svaka pomnožena odgovarajućim težinskim koeficijentom tkiva w_T

Označava se $E(\tau)$ i definirana je na način:

$$E(\tau) = \sum_T w_T H_T(\tau)$$

Kod utvrđivanja $E(\tau)$, τ se izražava u broju godina po kojima se vrši integriranje. Za potrebe poštovanja granica ozračenja, τ je razdoblje od 50 godina nakon unosa radionuklida za odrasle, a u slučaju novorođenčadi i djece do starosti od 70 godina. Jedinica za očekivanu efektivnu dozu je sivert (Sv)

61. *očekivana ekvivalentna doza* jest integral po vremenu (t) brzine ekvivalentne doze u tkivu ili organu T koju će primiti pojedinac kao posljedicu unosa radionuklida

Označava se s $H_T(\tau)$ i definirana je na način:

$$H_T(\tau) = \int_{t_0}^{t_0+\tau} \dot{H}_T(t) dt$$

za unos radionuklida u organizam u vremenu t_0 gdje je

$\dot{H}_T(t)$ relevantna brzina ekvivalentne doze u organu ili tkivu T u vremenu t

τ vrijeme po kojem se vrši integriranje

Kod utvrđivanja $H_T(\tau)$, τ se izražava u broju godina tijekom kojih se vrši integriranje. τ je razdoblje od 50 godina za odrasle, a u slučaju novorođenčadi i djece do starosti od 70 godina. Jedinica za očekivanu ekvivalentnu dozu je sivert (Sv)

62. *odlagalište* jest građevina čija je svrha odlaganje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora ili istrošenog nuklearnog goriva
63. *odlaganje* jest djelatnost kontroliranog, trajnog smještaja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva u odlagalište bez namjere da se ponovno uključe u bilo koju djelatnost s radioaktivnim tvarima
64. *odobravanje obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja* jest upravni postupak kojim Zavod pravnoj ili fizičkoj osobi, tijelu državne uprave i drugom državnom tijelu ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dopušta obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja davanjem odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili rješenja o registraciji

65. *odobrenje za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja* jest rješenje kojim Zavod pravnoj ili fizičkoj osobi, tijelu državne uprave i drugom državnom tijelu ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, dopušta obavljanje određene djelatnosti s izvorom ionizirajućeg zračenja, isključujući nuklearne djelatnosti
66. *odobrenje za obavljanje nuklearne djelatnosti* jest rješenje kojim Zavod pravnoj ili fizičkoj osobi, tijelu državne uprave i drugom državnom tijelu ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, dopušta obavljanje nuklearne djelatnosti
67. *odobrenje za obavljanje djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora* jest rješenje kojim Zavod pravnoj ili fizičkoj osobi, tijelu državne uprave i drugom državnom tijelu ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, dopušta obavljanje određene djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora
68. *osiguranje kvalitete* jesu sve planirane i sustavno provedene aktivnosti potrebne za osiguranje odgovarajućeg stupnja pouzdanosti da sustav, dijelovi sustava ili postupci udovoljavaju propisanim standardima. Provjera kvalitete sastavni je dio osiguranja kvalitete
69. *osiromašeni uranij* jest uranij koji sadrži manje izotopa uranija-235 nego prirodni uranij, tj. manje od 0,72%
70. *osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja* jest pojedinac koji je tehnički osposobljen za zaštitu od ionizirajućeg zračenja u pitanjima važnim za određenu djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja koju nadzire ili za provedbu mjera radiološke sigurnosti
71. *osobe koje svjesno i dragovoljno pridržavaju pacijenta i pomažu mu tijekom dijagnostičkog pregleda, intervencijskog ili terapijskog postupka* jesu osobe koje svjesno i dragovoljno pristaju na izlaganje ionizirajućem zračenju pomažući, isključujući u okviru svoga radnog mjesta, u potpori i pružanju pomoći pojedincima tijekom ili nakon medicinskog ozračenja tih pojedinaca
72. *otvoreni radioaktivni izvor* jest radioaktivni izvor koji nije zatvoreni radioaktivni izvor, a može biti u krutom, tekućem ili plinovitom stanju
73. *ovlašteni izvršitelj za nuklearnu sigurnost* jest pravna ili fizička osoba koju je Zavod rješenjem ovlastio za obavljanje određenih stručnih poslova iz područja nuklearne sigurnosti
74. *ovlašteni stručni tehnički servis* jest pravna osoba koju je Zavod rješenjem ovlastio za obavljanje određenih poslova radiološke sigurnosti
75. *ozračenje* jest izlaganje ionizirajućem zračenju. Ono može biti vanjsko ili unutarnje, ovisno o tome je li izvor ionizirajućeg zračenja izvan ili unutar tijela
76. *ozračenje pojedinog stanovnika* jest ozračenje pojedinca, isključujući profesionalno ili medicinsko ozračenje

77. *ozračenje radonom* jest ozračenje radonovim potomcima
78. *plan kibernetičke sigurnosti* označava provedbu kibernetičke sigurnosti putem organizacijskih uloga, odgovornosti i postupaka. Takav plan detaljno objašnjava način na koji će se postići ciljevi kibernetičke sigurnosti na određenoj lokaciji i dio je Plana nuklearnog osiguranja. Plan treba sadržavati primarne postupke s obzirom na njihovu ranjivost, zaštitne mjere, analizu i mjere ublažavanja posljedica koje je potrebno provesti da bi se uspostavio i održao prihvatljiv kibernetički rizik za određenu lokaciju te omogućio povratak na siguran način rada
79. *plan nuklearnog osiguranja* jest dokument, koji sastavlja operater, a pregledava i daje suglasnost Zavod, koji predstavlja detaljan opis mjera nuklearnog osiguranja koje su na snazi u objektu ili tijekom transporta. Uključuje Plan kibernetičke sigurnosti i Plan postupanja pri ugrožavanju nuklearnog osiguranja
80. *plan odgovora na izvanredni događaj* jest skup pripremljenih mjera za planiranje odgovarajućeg odgovora u slučaju izvanrednog ozračenja na temelju pretpostavljenih događaja i s njima povezanih scenarija
81. *plan postupanja pri ugrožavanju nuklearnog osiguranja* jest unaprijed definirani skup radnji koji predstavlja odgovor na djela koja upućuju na pokušaj neovlaštenog uklanjanja ili sabotaze, uključujući prijetnje o navedenom, osmišljenih kako bi se takva djela efektivno suzbila. Dio je Plana nuklearnog osiguranja te navodi razumno predvidljive neželjene događaje, planirane radnje (uključujući dojavu nadležnim tijelima) i jasno dodjeljuje odgovornosti
82. *planirano ozračenje* jest stanje ozračenja koje nastaje tijekom planiranog rada s izvorom ionizirajućeg zračenja ili iz ljudske aktivnosti koja mijenja puteve ozračenja te može dovesti do ozračenja ili mogućeg ozračenja ljudi ili okoliša. U planirano ozračenje mogu se ubrojiti normalno i moguće ozračenje
83. *podaci o šarži* su ukupna masa svakog elementa nuklearnog materijala, a za plutonij i uranij i izotopni sastav
84. *područje izloženosti* jest područje koje se nadzire radi zaštite od ionizirajućeg zračenja ili se u njemu primjenjuju posebna pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja, a kojem je pristup kontroliran i/ili ograničen. Područje izloženosti dijeli se na područje nadgledanja i područje posebnog nadgledanja
85. *pojedini stanovnik* jest fizička osoba, isključujući radnike, pripravnike i studente tijekom njihova rada
86. *područje nadgledanja* jest dio područja izloženosti koje se nadzire radi zaštite od ionizirajućeg zračenja
87. *područje posebnog nadgledanja* jest dio područja izloženosti u kojem se primjenjuju posebna pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja, a kojem je pristup kontroliran i/ili ograničen

88. *ponovna prerada* jest postupak ili djelatnost čija je namjena izdvojiti fisibilne i oplodne materijale iz istrošenog goriva za daljnju uporabu
89. *posebna oprema* jest oprema i nenuklearni materijal koji se koriste za nuklearne djelatnosti u mirnodopske svrhe, a mogu se iskoristiti i za proizvodnju nuklearnog oružja
90. *posebni fisibilni materijal* je plutonij-239, uranij-233, uranij obogaćen izotopom uranija-235 ili uranija-233 i svaka tvar koja sadržava jedan ili više gore navedenih izotopa te drugi fisibilni materijali koje određuje Zavod
91. *posjednik* jest pravna ili fizička osoba koja ima radioaktivni otpad, iskorišteni izvor ili istrošeno nuklearno gorivo u posjedu
92. *posjednik nuklearnog materijala* jest pravna ili fizička osoba koja je nuklearni materijal preuzela od vlasnika bez obzira na svrhu ili namjenu preuzimanja
93. *postojeće ozračenje* jest stanje ozračenja koje već postoji kada treba donijeti odluku o njegovom nadzoru i za koje nije potrebno poduzimati hitne mjere
94. *postrojenje za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora* jest objekt ili sustav čija je primarna svrha obavljanje djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora
95. *potrošački proizvod* jest naprava ili proizvedeni predmet u koji su namjerno ugrađeni jedan ili više radionuklida ili su proizvedeni aktivacijom, ili koji stvara ionizirajuće zračenje i koji pojedini stanovnik može nabaviti u slobodnoj prodaji i za kojeg nakon prodaje nije potreban poseban nadzor ili se na njega ne odnose odredbe ovoga Zakona
96. *povjerljivost* jest obilježje informacija koje nisu dostupne ili se ne mogu dijeliti s neovlaštenim osobama, tijelima ili procesima
97. *preporučeno dozno ograničenje* jest predviđena gornja granica osobnog ozračenja pojedinca, a koristi se za definiranje raspona razmatranih mogućnosti u postupku optimizacije za pojedini izvor ionizirajućeg zračenja u slučaju obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili radne aktivnosti
98. *prijetnja* jest osoba ili grupa ljudi koja ima motiv, namjeru ili sposobnost počinuti zlonamjerno djelo. U kontekstu kibernetičke sigurnosti, prijetnju ne predstavlja nužno jedna ili više osoba
99. *prijetnja predviđena projektnom osnovom* jest dokument koji označava obilježja i karakteristike potencijalnog vanjskog/unutarnjeg počinitelja koji bi mogao pokušati neovlašteno ukloniti radioaktivni ili nuklearni materijal ili počinuti sabotazu, a protiv kojeg je sustav nuklearnog osiguranja projektiran i procijenjen
100. *pripravnik* jest osoba koja se osposobljava ili izučava kod nositelja odobrenja ili korisniku u svrhu osposobljavanja za određene vještine

101. *prirodna radioaktivna tvar sa svojstvima promijenjenim korištenjem tehnoloških postupaka* jest prirodna tvar u kojoj je koncentracija pojedinih radionuklida promijenjena ljudskim djelovanjem izvan nuklearnog gorivnog ciklusa tako da je aktivnost ili koncentracija aktivnosti radionuklida koje sadrži takva radioaktivna tvar iznad granice koju pravilnikom propisuje ravnatelj Zavoda
102. *prirodni izvor ionizirajućeg zračenja* jest izvor ionizirajućeg zračenja prirodnog, zemaljskog ili svemirskog podrijetla
103. *procjena prijetnje* jest procjena koja se provodi na temelju dostupnih obavještajnih podataka, informacija dobivenih od tijela nadležnih za nacionalnu sigurnost i iz javno dostupnih izvora, a opisuje motivaciju, namjere i sposobnosti prijetnje radioaktivnim i nuklearnim materijalima i s njima povezanim objektima
104. *procjena rizika* jest cjelokupni proces sustavnog utvrđivanja, procjenjivanja, analize i vrednovanja rizika radi utvrđivanja prioriteta, razvoja ili usporedbe tijeka postupanja te donošenja odluka temeljem tih informacija
105. *profesionalno izvanredno ozračenje* jest ozračenje koje je tijekom izvanrednog događaja primio radnik koji sudjeluje u odgovoru na izvanredni događaj
106. *profesionalno ozračenje* jest ozračenje izloženih radnika, pripravnika i studenata tijekom njihova rada
107. *prouzročitelj i/ili vlasnik radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora, odnosno istrošenog nuklearnog goriva* jest pravna ili fizička osoba - obrtnik, čijom djelatnošću nastaje radioaktivni otpad, iskorišteni izvori, odnosno istrošeno nuklearno gorivo ili koji na neki drugi način ostvari vlasništvo nad njima
108. *provjera kvalitete* jest skup postupaka (priprema, usklađivanje, provedba) čija je svrha održanje i unaprjeđenje kvalitete. Provjera kvalitete obuhvaća praćenje stanja, ocjenu i održanje svih provjerljivih i mjerljivih parametara sustava ili uređaja na propisanoj razini
109. *radioaktivni ili nuklearni materijal izvan nadzora* jest radioaktivni ili nuklearni materijal: (a) koji predstavlja dovoljnu radiološku opasnost da iziskuje nadzor ali njime nije obuhvaćen; (b) koji je bio pod nadzorom ali je napušten, izgubljen, zametnut, ukraden ili prenesen bez dopuštenja; ili (c) koji nikad nije podlijegao nadzoru, a podrijetlo mu je nepoznato
110. *radioaktivne tvari* jesu tvari koje sadrže, osim ostalih, i atome s nestabilnim jezgrama koje svojim raspadom proizvode ionizirajuće zračenje
111. *radioaktivni izvor* jest radioaktivna tvar u kojoj aktivnost i/ili koncentracija aktivnosti radionuklida prelazi propisane granične vrijednosti za izuzimanje iz nadzora
112. *radioaktivni materijal* jest materijal koji sadrži radioaktivne izvore

113. *radioaktivni otpad* jest otpadna tvar u plinovitom, tekućem ili krutom stanju za koju nije predviđena daljnja uporaba, koja sadrži radioaktivne tvari čija je aktivnost ili koncentracija aktivnosti iznad granične vrijednosti za otpuštanje iz nadzora koju pravilnikom propisuje ravnatelj Zavoda
114. *radioaktivno onečišćenje* jest nenamjerna ili neželjena prisutnost radioaktivnih tvari na površinama ili unutar krutih tvari, tekućina ili plinova ili na ljudskom tijelu iznad propisanih granica
115. *radiološka sigurnost* podrazumijeva mjere kojima je svrha smanjenje ozračenja izloženog radnika i pojedinog stanovnika, povećanje operativne sigurnosti pri radu s izvorima ionizirajućeg zračenja, sprječavanje okolnosti koje mogu prouzročiti izvanredni događaj i svodenje mogućih štetnih posljedica na minimum
116. *radionuklid* jest atom s karakterističnim brojem protona i neutrona i energijskim stanjem jezgre koja ima svojstvo radioaktivnosti, tj. nije stabilna
117. *radna aktivnost* jest ljudska aktivnost koja se ne ubraja u djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, a pri kojoj može doći do povećanja ozračenja radnika i stanovnika od prirodnih izvora ionizirajućeg zračenja
118. *radnik koji sudjeluje u odgovoru na izvanredni događaj* jest bilo koja osoba koja ima utvrđenu ulogu u izvanrednom događaju i koja može biti ozračena tijekom odgovora na izvanredni događaj
119. *radon* jest radionuklid Rn-222 i, gdje je prikladno, njegovi kratkoživući potomci
120. *referentna razina* jest efektivna doza ili ekvivalentna doza ili koncentracija aktivnosti, iznad koje se u slučaju izvanrednog događaja ili postojećeg ozračenja ne smatra prikladnim dopustiti ozračenje kao posljedicu postojećeg ozračenja, ali koja ne predstavlja granicu koja ne smije biti prijeđena
121. *rješenje o registraciji* jest rješenje kojim Zavod pravnoj ili fizičkoj osobi, tijelu državne uprave i drugom državnom tijelu ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, dopušta obavljanje određene djelatnosti s izvorom ionizirajućeg zračenja, isključujući nuklearne djelatnosti, na temelju uvjeta pojednostavljenih u odnosu na uvjete pod kojim daje odobrenje za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja
122. *rude* u smislu primjene mjera jamstva propisanih ovim Zakonom su sve rude koje sadržavaju prosječnu koncentraciju tvari iz kojih se prikladnom kemijskom ili fizičkom obradom može dobiti izvorni materijal i to su sve uranijeve rude koje sadržavaju najmanje 0,1% uranija, torijeve rude koje sadržavaju najmanje 3% torija i monaziti koji sadržavaju najmanje 10% torija ili 0,1% uranija
123. *sabotaža* jest svaki namjeran čin usmjeren protiv radioaktivnog ili nuklearnog materijala, povezanih objekata ili aktivnosti koji bi mogao izravno ili posredno ugroziti zdravlje i sigurnost radnika, stanovništva ili okoliša izlaganjem štetnom utjecaju ionizirajućeg zračenja ili nekontroliranim ispuštanjem radioaktivnih tvari

124. *sanacija* jest uklanjanje izvora ionizirajućeg zračenja ili smanjivanje njegove veličine (u smislu aktivnosti ili količine) ili prekid puteva ozračenja ili smanjivanje njihova učinka u svrhu izbjegavanja ili smanjivanja doza koje bi inače mogle biti primljene u slučaju postojećeg ozračenja
125. *sigurnosna kultura* jest skup karakteristika i stavova u organizacijama i među pojedincima kojima se, kao opći prioritet, naglašava važnost zaštite i sigurnosti
126. *sivert (Sv)* jest poseban naziv za jedinicu ekvivalentne ili efektivne doze. Jedan sivert jednak je jednom džulu po kilogramu: $1 \text{ Sv} = 1 \text{ J/kg}$
127. *skladište* jest građevina za skladištenje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora ili istrošenog nuklearnog goriva za potrebe obavljanja djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora i nuklearnih djelatnosti
128. *skladištenje* jest djelatnost kontroliranog smještanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva te ostalih radioaktivnih materijala i izvora radioaktivnosti u građevinu namijenjenu skladištenju s namjerom da se taj radioaktivni otpad, iskorišteni izvori i istrošeno nuklearno gorivo ponovno uključe u neku od djelatnosti
129. *središnje skladište* jest građevina za skladištenje radioaktivnog otpada i/ili iskorištenih izvora nastalih na teritoriju Republike Hrvatske za potrebe cjelokupnog teritorija Republike Hrvatske
130. *stručnjak za medicinsku fiziku* jest pojedinac ili skupina pojedinaca koji imaju znanje, osposobljenost i iskustvo djelovati ili davati savjete u pitanjima povezanim s fizikom zračenja primijenjenom u medicinskom ozračenju i čiju je radnu sposobnost za to priznalo nadležno tijelo
131. *stručnjak za zaštitu od ionizirajućeg zračenja* jest pojedinac ili skupina pojedinaca koji imaju znanje, osposobljenost i iskustvo za davanje savjeta u vezi sa zaštitom od ionizirajućeg zračenja kako bi se osigurala djelotvorna zaštita pojedinaca i čiju je stručnost za to potvrdio Zavod
132. *stupnjeviti pristup* označava način primjene i nadzor načina primjene mjera radiološke i nuklearne sigurnosti i nuklearnog osiguranja koji osigurava da je zahtjevnost mjera koje nositelj odobrenja mora primijeniti u skladu s rizikom gubitka kontrole odnosno s posljedicama gubitka kontrole nad izvorom ionizirajućeg zračenja, radioaktivnim materijalom ili nuklearnim materijalom
133. *sustav upravljanja odgovorom na izvanredni događaj* jest pravni ili proceduralni okvir kojim se utvrđuju odgovornosti za pripravnost i odgovor u slučaju izvanrednog događaja te rješenja za donošenje odluka u slučaju izvanrednog ozračenja
134. *šarža* jest dio nuklearnog materijala koji se uzima kao jedinica za evidenciju na ključnoj točki mjerenja i za koji se sastav i količina definiraju jednim jedinim skupom specifikacija ili mjerenja

135. *šteta za zdravlje* jest smanjenje trajanja i kvalitete života stanovništva nakon ozračenja, uključujući i ono koje je posljedica reakcije tkiva, karcinoma i ozbiljnih genetskih poremećaja
136. *teški uvjeti* jesu uvjeti koji su teži od uvjeta pri projektnom osnovom predviđenoj nesreći; takvi uvjeti mogu biti prouzročeni višestrukim kvarovima poput potpunog zakazivanja svih razina sigurnosnog sustava ili iznimno malo vjerojatnog slučaja
137. *toron* jest radionuklid Rn-220 i, gdje je prikladno, njegovi kratkoživući potomci
138. *unos radionuklida* jest ukupna aktivnost radionuklida unesenih u tijelo
139. *vanjski izloženi radnik* jest svaki izloženi radnik koji nije zaposlenik nositelja odobrenja ili korisnika koji je odgovoran za područje nadgledanja i područje posebnog nadgledanja, ali obavlja djelatnost u tim područjima, uključujući i pripravnike i studente. Vanjskim izloženim radnikom ne smatra se inspektor i viši inspektor za radiološku i nuklearnu sigurnost Zavoda
140. *vanjski izvođač* jest poslodavac izloženog radnika, odnosno nositelj odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja koji nije nositelj odobrenja kod kojeg se obavlja djelatnost, uključujući njegove zaposlenike
141. *vlasnik nuklearnog materijala* jest pravna ili fizička osoba koja je na neki način ostvarila vlasništvo nad njim
142. *zatvaranje* jest okončanje svih djelatnosti u određenom trenutku nakon smještanja istrošenog goriva ili radioaktivnog otpada u odlagalište, uključujući završne inženjerske ili druge radove koji su potrebni kako bi se u odlagalištu stvorili uvjeti koji su dugoročno sigurni
143. *zatvoreni radioaktivni izvor* jest radioaktivni izvor zatvoren u nepropusnoj ovojnici od neradioaktivne tvari ili ugrađen u čvrsti oblik tako da radioaktivna tvar u normalnim uvjetima rada ne može doći u dodir s okolišem
144. *zbrinjavanje istrošenog nuklearnog goriva* podrazumijeva sve administrativne i operativne postupke koji su uključeni u djelatnost rukovanja, skladištenja, ponovne prerade ili odlaganja istrošenog nuklearnog goriva, isključujući prijevoz izvan lokacije zbrinjavanja
145. *zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora* podrazumijeva sve administrativne i operativne postupke koji su uključeni u djelatnost predobrade, obrade, kondicioniranja, rukovanja, prijevoza, skladištenja i odlaganja, isključujući prijevoz izvan lokacije zbrinjavanja
146. *zlonamjerno djelo* jest djelo namjernog uklanjanja radioaktivnog ili nuklearnog materijala iz ovlaštenog nadzora (krađa) ili djelo usmjereno protiv istih (npr. sabotaza) koje bi moglo ugroziti radnike, stanovništvo i okoliš izlažući ga štetnom utjecaju ionizirajućeg zračenja ili ispuštanjem ili raspršivanjem radioaktivnog ili nuklearnog materijala, uključujući namjerno raspršivanje radioaktivnog ili nuklearnog materijala radi uzrokovanja gospodarskih i društvenih poremećaja te krijumčarenje

147. *zona materijalne bilance* jest prostor u kojem je u određeno vrijeme (kad je to potrebno) moguće obaviti fizičku inventuru nuklearnog materijala i u svako vrijeme odrediti količinu tog materijala unesenog u zonu, odnosno iznesenog iz zone.“.

Članak 4.

U članku 7. stavku 2. točki 3. iza riječi: „odobrava” briše se riječ: „nabavu,”.

Točke 4. do 6. mijenjaju se i glase:

„4. odobrava obavljanje djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora

5. provodi nezavisne analize sigurnosti i izdaje rješenja i suglasnosti za smještaj, projektiranje, gradnju, uporabu te razgradnju postrojenja u kojem će se obavljati nuklearna djelatnost i djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora

6. sudjeluje u postupku izdavanja lokacijske dozvole, građevinske dozvole i u postupku izdavanja uporabne dozvole za građevine u kojima su smješteni izvori ionizirajućeg zračenja ili se obavlja djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja te u kojima se obavlja djelatnost zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora u skladu s propisom o gradnji”.

Točka 9. mijenja se i glasi:

„9. vodi očevidnike o dozvolama, suglasnostima, rješenjima i potvrdama, koje izdaje u okviru svojih ovlasti, te vodi i nadzire očevidnike o izvorima ionizirajućeg zračenja, nositeljima odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora i nuklearne djelatnosti, korisnicima, izloženim radnicima, stupnju ozračenosti izloženih radnika te stupnju ozračenosti osoba izloženih medicinskom ozračenju i drugih osoba“.

Iza točke 14. dodaju se nove točke 15. do 18. koje glase:

„15. koordinira rad relevantnih tijela državne uprave u situacijama kad je to određeno propisima donesenim na temelju ovoga Zakona

16. predlaže i definira nacionalne zahtjeve u pogledu radiološke i nuklearne sigurnosti i nuklearnog osiguranja uključujući prijetnju predviđenu projektnom osnovom i sudjeluje u njihovom utvrđivanju

17. promiče sigurnosnu kulturu i kulturu nuklearnog osiguranja

18. sudjeluje u postupku izdavanja suglasnosti za sanacijski program“.

Dosadašnje točke 15. do 21. postaju točke 19. do 25.

Dosadašnja točka 22. koja postaje točka 26. mijenja se i glasi:

„26. organizira dopunsko stručno obrazovanje te obnovu znanja o primjeni mjera radiološke sigurnosti i mjera nuklearnog osiguranja“.

Dosadašnja točka 23. postaje točka 27.

Članak 5.

Iza članka 7. dodaje se članak 7.a koji glasi:

„Članak 7.a

U svrhu osiguranja stvarne neovisnosti od neprimjerenog utjecaja pri odlučivanju Zavod:

1. funkcionalno je odvojen od bilo kojeg drugog tijela ili organizacije koji se bave promicanjem ili uporabom izvora ionizirajućeg zračenja ili nuklearne energije i ne smije tražiti niti primati napatke od bilo kojeg takvog tijela ili organizacije pri provođenju svojih zadaća
2. donosi odluke na temelju pouzdanih i transparentnih zahtjeva u pogledu radiološke i nuklearne sigurnosti
3. financiran je namjenskim i odgovarajućim proračunskim sredstvima kako bi se omogućilo obavljanje njegovih zadaća koje su utvrđene u nacionalnom okviru te je odgovoran za korištenje dodijeljenih proračunskih sredstava
4. zapošljava odgovarajući broj službenika s kvalifikacijama, iskustvom i stručnošću potrebnima za ispunjavanje njegovih obveza, a može se služiti vanjskim znanstvenim i tehničkim stručnim resursima kao podrškom zadaćama Zavoda
5. pruža informacije javnosti u pogledu radiološke i nuklearne sigurnosti bez odobrenja bilo kojeg drugog tijela ili organizacije pod uvjetom da se time ne ugrožavaju drugi nadređeni interesi kao što je sigurnost, propisani u drugim odgovarajućim propisima ili međunarodnim instrumentima.“.

Članak 6.

Iza naslova poglavlja „III. Odobrenja i dozvole“ dodaju se naslov i članak 8.a koji glase:

„Obavijest o namjeri

Članak 8.a

(1) Svaka pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo lokalne i područne (regionalne) samouprave koje namjerava obavljati radnu aktivnost, djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja ili posjedovati izvor ionizirajućeg zračenja ili djelatnost zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora obvezno je Zavodu mjesec dana prije planiranog početka obavljanja radne aktivnosti, djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili posjedovanja izvora ionizirajućeg zračenja ili obavljanja djelatnost zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora dostaviti obavijest o namjeri u pisanom obliku.

(2) Iznimno, pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo lokalne i područne (regionalne) samouprave koje je obvezno ishoditi odobrenje za obavljanje djelatnosti ili rješenje o registraciji sukladno članku 9. i članku 50. ovoga Zakona nije obvezno Zavodu dostaviti obavijest o namjeri.

(3) Sadržaj obavijesti o namjeri te postupanje u slučaju izmjena uvjeta u odnosu na dan dostave obavijesti o namjeri propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda.

(4) Pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo lokalne i područne (regionalne) samouprave koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavlja radnu aktivnost, djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja ili posjeduje izvor ionizirajućeg zračenja ili obavlja djelatnost zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora, a koja nije izuzeta od obveze dostavljanja obavijesti o namjeri sukladno stavku 2. ovoga članka, obvezno je Zavodu dostaviti obavijest o namjeri u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu pravilnika iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Sadržaj obavijest o namjeri iz stavka 4. ovoga članka te postupanje u slučaju izmjena uvjeta u odnosu na dan dostave obavijesti o namjeri iz stavka 4. ovoga članka bit će propisani pravilnikom iz stavka 3. ovoga članka.“.

Članak 7.

Naslov iznad članka 9. i članak 9. mijenjaju se i glase:

„Odobranje obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja

Članak 9.

(1) Djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja ne smije se započeti obavljati prije nego što Zavod izda odobrenje ili rješenje o registraciji.

(2) Odobrenje i rješenje o registraciji iz stavka 1. ovoga članka daju se, odnosno uskraćuju rješenjem protiv kojih nije dopuštena žalba, već se protiv tih rješenja može pokrenuti upravni spor.

(3) Popis djelatnosti za koje je potrebno ishoditi odobrenje ili rješenje o registraciji iz stavka 1. ovoga članka i popis dokumenata kojima se u postupku davanja odobrenja ili rješenja o registraciji iz stavka 1. ovoga članka dokazuje da je udovoljeno uvjetima propisanim ovim Zakonom propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda.

(4) Odobrenje i rješenje o registraciji iz stavka 1. ovoga članka daje se na rok od najduže deset godina.

(5) Popis radnih aktivnosti te uvjete za obavljanje radnih aktivnosti propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda.

(6) Popis vrsta i podvrsta djelatnosti za koje se smatra da ih je opravdano obavljati uporabom izvora ionizirajućeg zračenja, isključujući preglede i postupke koji se u medicini i dentalnoj medicini provode uporabom izvora ionizirajućeg zračenja te u slučaju nemedicinskog ozračenja, propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda i objaviti na svojim mrežnim stranicama.

(7) Zavod je obvezan popis vrsta i podvrsta djelatnosti iz stavka 6. ovoga članka obavljati kada postoje novi ili važni dokazi o njihovoj učinkovitosti ili potencijalnim posljedicama ili nove i važne informacije o drugim tehnikama i tehnologijama.

(8) Zavod po primitku dokumenata o namjeri proizvodnje ili uvoza potrošačkog proizvoda čija uporaba će vjerojatno rezultirati novom vrstom ili podvrstom djelatnosti o istome obavještava kontaktne osobe nadležnih tijela državne uprave drugih država članica Europske unije, a na zahtjev dostavlja i odluku vezano uz opravdanost, kao i temelje za donošenje iste.

(9) U slučaju izmjena uvjeta pod kojima je dano odobrenje ili rješenje o registraciji iz stavka 1. ovoga članka, nositelj odobrenja obvezan je o tome u pisanom obliku obavijestiti Zavod u roku od 15 dana od dana nastupanja izmjena i priložiti dokaze o tome.

(10) U slučaju prestanka obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nositelj odobrenja i korisnik obvezan je o tome u pisanom obliku obavijestiti Zavod u roku od 15 dana od dana prestanka obavljanja djelatnosti nakon čega će Zavod ukinuti odobrenje ili rješenje o registraciji iz stavka 1. ovoga članka.

(11) Pravni sljednik nositelja odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili korisnika mora u roku od 15 dana od dana upisa u registar trgovačkog suda ili drugog odgovarajućeg registra u pisanom obliku o tome obavijestiti Zavod i priložiti dokaze o tome.

(12) Pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje je ostvarilo posjedništvo ili vlasništvo nad izvorom ionizirajućeg zračenja bez obzira na svrhu ili namjenu posjedovanja ili vlasništva istoga obvezno je u roku od 15 dana od dana ostvarivanja posjedništva ili vlasništva prijaviti taj izvor ionizirajućeg zračenja za upis u središnji registar koji se vodi pri Zavodu, putem obrasca koji će biti propisan pravilnikom iz stavka 3. ovoga članka.

(13) Ako pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izvor ionizirajućeg zračenja prestane koristiti, otuđi ga, premjesti, uskladišti ili pohrani obvezno je u roku od 15 dana o istome u pisanom obliku obavijestiti Zavod s naznakom naziva i adrese pravne ili fizičke osobe, tijela državne uprave ili tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave kod koje se izvor ionizirajućeg zračenja nalazi ili naziva i adrese novog smještaja, a u slučaju radioaktivnog izvora i priložiti potvrdu Centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada o preuzimanju radioaktivnog izvora ili izjavu krajnjeg korisnika o preuzimanju radioaktivnog izvora, odnosno presliku jedinstvene carinske deklaracije.“.

Članak 8.

Naslov iznad članka 10. i članak 10. brišu se.

Članak 9.

Naslov iznad članka 11. mijenja se i glasi:

„Izuzeće od obveze dostavljanja obavijesti o namjeri i ishoda rješenja o registraciji ili odobrenja za obavljanje djelatnosti“.

U članku 11. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Uvjete za izuzimanje od obveze dostavljanja obavijesti o namjeri obavljanja radnih aktivnosti i ishođenja rješenja o registraciji ili odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda.“

U stavku 2. riječi: „članaka 9. i 10.“ zamjenjuju se riječima: „članka 9.“

Članak 10.

U članku 14. stavku 1. podstavak 1. mijenja se i glasi:

„- svi čimbenici na području smještanja nuklearnog postrojenja koji mogu utjecati na nuklearnu sigurnost i nuklearno osiguranje postrojenja tijekom pogona postrojenja i“.

Članak 11.

U članku 16. stavak 9. mijenja se i glasi:

„(9) Uz prethodno sigurnosno izvješće iz stavka 1. ovoga članka investitor mora priložiti i Plan nuklearnog osiguranja u skladu s člankom 66. ovoga Zakona, kao odvojeni i tajni dokument u skladu s propisima o tajnosti podataka.“

Članak 12.

Naslov iznad članka 19. mijenja se i glasi:

„Ukidanje odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, odobrenja za obavljanje djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora te odobrenja za obavljanje nuklearne djelatnosti“.

U članku 19. riječ: „djelatnost“ ispred riječi: „s“ zamjenjuje se riječju: „djelatnosti“, a riječi: „dozvolu za uporabu izvora ionizirajućeg zračenja“ zamjenjuju se riječima: „odobrenje za obavljanje djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora“.

Članak 13.

Članak 20. mijenja se i glasi:

„(1) Nositelj odobrenja i korisnik odgovoran je za provedbu mjera radiološke i nuklearne sigurnosti i nuklearnog osiguranja te snosi troškove njihove provedbe.

(2) Prenošenje ovlaštenja za provođenje pojedinih poslova vezano uz primjenu mjera radiološke ili nuklearne sigurnosti te mjera nuklearnog osiguranja na drugu pravnu ili fizičku osobu ne oslobađa nositelja odobrenja ili korisnika odgovornosti.

(3) Propisane obveze izloženih radnika, osobe odgovorne za zaštitu od ionizirajućeg zračenja, stručnjaka za zaštitu od ionizirajućeg zračenja, stručnjaka za medicinsku fiziku, ovlaštenog stručnog tehničkog servisa ili ovlaštenih izvršitelja za nuklearnu sigurnost ne utječu na odgovornost nositelja odobrenja ili korisnika iz stavka 1. ovoga članka.“

Članak 14.

Naslov iznad članka 24. i članak 24. mijenjaju se i glase:

„Granice ozračenja, preporučena dozna ograničenja i referentne razine

Članak 24.

(1) Granice ozračenja za pojedinog stanovnika, izložene radnike, određene organe ili tkiva čovjekova tijela, osoba koje se obučavaju ili obrazuju za rad u području izloženosti te preporučeno dozno ograničenje za pojedinog stanovnika, osobe koje svjesno i dragovoljno pridržavaju pacijenta i pomažu mu tijekom dijagnostičkih pregleda ili postupaka u medicini i dentalnoj medicini uporabom izvora ionizirajućeg zračenja, osoba koje dragovoljno sudjeluju u medicinskim i biomedicinskim, dijagnostičkim ili terapijskim, istraživačkim programima koji uključuju uporabu izvora ionizirajućeg zračenja, osoba koje su izložene nemedicinskom ozračenju te referentne razine za postojeće ozračenje propisat će se pravilnikom koji donosi ravnatelj Zavoda u suradnji s ministrom nadležnim za zdravstvo.

(2) Nositelj odobrenja i korisnik je za izložene radnike te vanjski izvođač za vanjske izložene radnike obvezan izraditi preporučeno dozno ograničenje.

(3) Nositelj odobrenja, korisnik te vanjski izvođač obvezni su djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja obavljati na način da je ozračenje izloženih radnika i vanjskih izloženih radnika ispod preporučenog doznog ograničenja iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Način i učestalost izrade preporučenih doznih ograničenja iz stavka 2. ovoga članka propisat će se pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka.“.

Članak 15.

Članak 25. mijenja se i glasi:

„Osobe mlađe od 18 godina, ali starije od 16 godina, koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja tijekom obučavanja ili obrazovanja ne smiju obavljati poslove koji bi ih činili izloženim radnicima.“.

Članak 16.

Članak 26. mijenja se i glasi:

„(1) Nositelj odobrenja, korisnik i vanjski izvođač obvezni su upozoriti izloženu radnicu, vanjsku izloženu radnicu i osobu koja se obučava ili obrazuje za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja na potrebu ranog obavješćivanja u slučaju trudnoće vezano uz rizik izlaganja ploda ionizirajućem zračenju te u slučaju namjere dojenja vezano uz rizik izlaganja dojenčeta ionizirajućem zračenju kao posljedici unošenja radionuklida ili radioaktivnog onečišćenja tijela.

(2) Nakon što izložena radnica, vanjska izložena radnica ili osoba koja se obučava ili obrazuje za rad u području izloženosti nositelja odobrenja, korisnika ili vanjskog izvođača obavijesti o svojoj trudnoći, isti je obavezan izloženoj radnici, vanjskoj izloženoj radnici ili osobi koja se obučava ili obrazuje za rad u području izloženosti osigurati uvjete rada takve da ekvivalentna doza za plod bude toliko niska koliko je to razumno moguće postići, s minimalnom vjerojatnosti da ekvivalentna doza za plod do kraja trudnoće dosegne 1 mSv.

(3) Na radnim mjestima na kojima postoji znatan rizik od unošenja radionuklida ili radioaktivnog onečišćenja tijela ne smiju raditi žene koje doje.“.

Članak 17.

Iza članka 27. dodaju se naslovi i članci 27.a i 27.b koji glase:

„Nemedicinsko ozračenje

Članak 27.a

Uvjete za provedbu nemedicinskog ozračenja te mjere zaštite osoba izloženih nemedicinskom ozračenju propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda u suradnji s ministrom nadležnim za zdravstvo.

Stručnjak za medicinsku fiziku

Članak 27.b

(1) Stručnjak za medicinsku fiziku djeluje ili pruža stručni savjet, koliko je svrsishodno, o pitanjima vezano uz fiziku ionizirajućeg zračenja s ciljem provedbe odredbi kojima se utvrđuju uvjeti provedbe medicinskog i nemedicinskog ozračenja.

(2) Ovisno o vrsti postupka koji se provodi u svrhu medicinskog ozračenja, stručnjak za medicinsku fiziku preuzima odgovornost za dozimetriju, uključujući provedbu fizikalnih mjerenja u svrhu procjene ozračenja pacijenta i drugih osoba podvrgnutih medicinskom ozračenju, daje savjete vezano uz opremu koja se koristi u svrhu provedbe medicinskog ozračenja i doprinosi osobito sljedećem:

- a) optimizaciji zaštite pacijenta i drugih osoba podvrgnutih medicinskom ozračenju od ionizirajućeg zračenja, uključujući primjenu i uporabu dijagnostičkih referentnih razina
- b) definiranju i provedbi programa osiguranja kvalitete vezano u dijelu koji se odnosi na opremu koja se koristi u svrhu provedbe medicinskog ozračenja
- c) prihvatnom ispitivanju opreme koja se koristi u svrhu provedbe medicinskog ozračenja
- d) pripremi tehničkih specifikacija za opremu koja se koristi u svrhu provedbe medicinskog ozračenja, kao i u projektiranju i planiranju prostora u kojima će se ta oprema koristiti
- e) radiološkom nadzoru uređaja i sve popratne opreme kojima se provodi medicinsko ozračenje
- f) analizi događaja koji uključuju ili bi mogli uključivati neželjeno ili nenamjerno medicinsko ozračenje
- g) izboru opreme potrebne za provedbu mjerenja u svrhu zaštite od ionizirajućeg zračenja

h) stručnom osposobljavanju osoba koje sudjeluju u provedbi medicinskog ozračenja o primjeni mjera radiološke sigurnosti.

(3) Pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje provodi medicinsko ozračenje obvezno je osigurati sudjelovanje stručnjaka za medicinsku fiziku u provedbi tog ozračenja u opsegu razmjernom radiološkom riziku vezanom uz to ozračenje, a osobito na način da:

- a) u provedbi terapijskih postupaka u okviru medicinskog ozračenja, isključujući standardne terapijske postupke u nuklearnoj medicini, stručnjak za medicinsku fiziku bude neposredno uključen
- b) u provedbi standardnih terapijskih postupaka u nuklearnoj medicini u okviru medicinskog ozračenja, kao i u slučaju intervencijskih postupaka u okviru medicinskog ozračenja te dijagnostičkih postupaka u okviru medicinskog ozračenja koji uključuju visokodozne postupke, kao što to može biti u slučaju nuklearne medicine i kompjutorizirane tomografije, stručnjak za medicinsku fiziku bude uključen
- c) u svim drugim postupcima koji se provode u svrhu medicinskog ozračenja, a koji nisu obuhvaćeni podstavcima a) i b) ovoga stavka, stručnjak za medicinsku fiziku bude uključen, koliko je svrsishodno, za savjetovanje o pitanjima vezano uz zaštitu od ionizirajućeg zračenja koji se odnose na medicinsko ozračenje.

(4) Stručnjak za medicinsku fiziku mora na odgovarajući način sudjelovati u provedbi nemedicinskog ozračenja uporabom opreme koja se koristi u svrhu provedbe medicinskog ozračenja.

(5) Stručnjak za medicinsku fiziku obvezan je prema potrebi surađivati sa stručnjakom za zaštitu od ionizirajućeg zračenja.

(6) Uvjeti kojima mora udovoljavati stručnjak za medicinsku fiziku propisat će se pravilnikom kojeg donosi ravnatelj Zavoda u suradnji s ministrom nadležnim za zdravstvo.

(7) Stručnjak za medicinsku fiziku obvezan je savjete iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nositelju odobrenja i korisniku dostaviti u pisanom obliku.“.

Članak 18.

U članku 28. stavku 1. iza riječi: „izloženih radnika“ stavlja se zarez i dodaju se riječi: „vanjskih izloženih radnika“.

U stavku 3. iza riječi: „ovoga članka“ dodaju se riječi: „te način određivanja kategorije izloženih radnika“.

Članak 19.

U članku 31. stavku 2. riječi: „stavka 4.“ zamjenjuju se riječima: „stavka 2.“.

Članak 20.

U članku 32. stavku 2. iza riječi: „stavka 1. ovoga članka“ dodaju se riječi: „te način nadziranja u području nadgledanja i posebna pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja u području posebnog nadgledanja te način kontrole i/ili ograničavanja pristupa istom“.

Članak 21.

Članak 33. mijenja se i glasi:

„(1) Nositelj odobrenja i korisnik mora osigurati:

- provjeru zdravstvene sposobnosti izloženih radnika i osoba koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja
- praćenje osobnoga ozračenja izloženih radnika i dostupnost podataka izloženom radniku o rezultatima praćenja
- posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti za izložene radnike i radnike koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja
- obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja za radnike koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja
- ispitivanje izvora ionizirajućeg zračenja i uvjeta rada te mjerenje propisanih parametara
- program osiguranja kvalitete i njegovo provođenje
- provjeru kvalitete
- osobna zaštitna sredstva i zaštitnu opremu za izložene radnike te redovitu provjeru ispravnosti tih sredstava
- redovito umjeravanje i provjeru ispravnosti mjernih instrumenata te načina njihova korištenja
- provjeru radioaktivnog onečišćenja osoba, predmeta, okoliša, prostorija i zraka u prostorijama u kojima se obavljaju djelatnosti ili su smješteni izvori ionizirajućeg zračenja
- donošenje, redovito obnavljanje te postupanje u skladu s aktom o ustroju i provedbi mjera radiološke sigurnosti
- donošenje te redovito obnavljanje analize rizika
- donošenje, redovito obnavljanje te postupanje u skladu s pisanim radnim uputama za rad u području izloženosti
- klasifikaciju radnika sukladno pravilniku iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona
- označavanje područja nadgledanja i nadziranje tog područja radi zaštite od ionizirajućeg zračenja
- označavanje područja posebnog nadgledanja i u tom području provođenje posebnih pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja te kontroliranje i/ili ograničavanje pristupa tom području
- zabranu rada i provedbu zabrane rada u području izloženosti izloženim radnicima, vanjskim izloženim radnicima i osobama koje se obučavaju ili obrazuju za rad u području izloženosti koje ne udovoljavaju zdravstvenim uvjetima i koje nemaju posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti i posebno stručno obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja ako rukuju istima

- zabranu rada i provedbu zabrane rada radnicima koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja, ali se ne smatraju izloženim radnicima, a koji nemaju posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti i posebno stručno obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja
- obrazovanje izloženih radnika, vanjskih izloženih radnika, radnika koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja, a ne smatraju se izloženim radnicima i osoba koje se obučavaju ili obrazuju za rad u području izloženosti u cilju jačanja sigurnosne kulture i kulture nuklearnog osiguranja
- obrazovanje o mjerama nuklearnog osiguranja.

(2) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su informirati izloženog radnika o:

- opasnostima za zdravlje od ionizirajućeg zračenja u njihovu radu
- općenitim postupcima zaštite od ionizirajućeg zračenja i mjerama opreza koje treba poduzeti
- postupcima zaštite od ionizirajućeg zračenja i mjerama opreza povezanim s operativnim i radnim uvjetima djelatnosti, kao i svake vrste radnog mjesta ili posla koji im mogu biti dodijeljeni
- važnosti sukladnosti s tehničkim, medicinskim i propisanim uvjetima.

(3) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su:

- postići i održavati optimalnu razinu zaštite pojedinog stanovnika
- koristiti odgovarajuću opremu i postupke za mjerenje i procjenu ozračenja pojedinog stanovnika i radioaktivnog onečišćenja okoliša.

(4) Način i opseg provedbe procjene iz stavka 3. podstavka 2. ovoga članka propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda.

(5) Vanjski izvođač obavezan je informirati vanjskog izloženog radnika o:

- opasnostima za zdravlje od ionizirajućeg zračenja u njihovu radu
- općenitim postupcima zaštite od ionizirajućeg zračenja i mjerama opreza koje treba poduzeti
- važnosti sukladnosti s tehničkim, medicinskim i propisanim uvjetima.

(6) Vanjski izvođač obavezan je osigurati posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti za vanjske izložene radnike i radnike koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja kojima je poslodavac.“.

Članak 22.

Članak 36. mijenja se i glasi:

„(1) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su imenovati osobu odgovornu za zaštitu od ionizirajućeg zračenja.

(2) Stručno obrazovanje osobe odgovorne za zaštitu od ionizirajućeg zračenja mora udovoljavati uvjetima propisanim pravilnikom iz članka 47. stavka 5. ovoga Zakona.

(3) Osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja:

- osigurava da se rad s izvorima ionizirajućeg zračenja odvija u skladu s uvjetima danim u pojedinim postupcima ili pravilima nositelja odobrenja ili korisnika
- nadzire provedbu programa za praćenje mjesta rada
- provodi unutarnju kontrolu nad primjenom mjera radiološke sigurnosti
- skrbi o uporabi zaštitne opreme i uređaja za mjerenje osobnoga ozračenja izloženih radnika
- skrbi o provedbi provjere zdravstvene sposobnosti izloženih radnika
- skrbi o stručnoj osposobljenosti izloženih radnika za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja i primjeni mjera radiološke sigurnosti te obnovi znanja izloženih radnika
- nazoči inspekcijskom nadzoru i očituje se na nalaz inspektora
- osigurava vođenje svih propisanih evidencija
- sudjeluje u sustavima sprječavanja, pripravnosti i odgovora u slučaju izvanrednog događaja
- informira i sudjeluje u osposobljavanju radnika vezano uz primjenu mjera radiološke sigurnosti
- provodi povremenu procjenu stanja odgovarajućih sustava vezanih uz primjenu mjera radiološke sigurnosti i upozoravanja
- upoznaje nove radnike s programom osiguranja kvalitete, aktom o ustroju i provedbi mjera radiološke sigurnosti, analizom rizika te pisanim radnim uputama za rad u području izloženosti te ostalim pravilima i postupcima vezano uz radiološku sigurnost
- savjetuje i komentira u vezi s planovima rada
- uspostavlja planove rada
- izvješćuje nositelja odobrenja i korisnika
- savjetuje se sa stručnjakom za zaštitu od ionizirajućeg zračenja.

(4) Poslove osobe odgovorne za zaštitu od ionizirajućeg zračenja može obavljati unutarnja ustrojstvena jedinica za zaštitu od ionizirajućeg zračenja nositelja odobrenja, korisnika ili vanjskog izvođača ili stručnjak za zaštitu od ionizirajućeg zračenja.

(5) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su osobi odgovornoj za zaštitu od ionizirajućeg zračenja osigurati nužna sredstva za provedbu njezinih poslova.

(6) Osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja neposredno je odgovorna nositelju odobrenja, korisniku ili vanjskom izvođaču koji ju je imenovao.

(7) Osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja obvezna je bez odgađanja izvijestiti Zavod o povredi odredbi ovoga Zakona i podzakonskih akata donesenih na temelju ovoga Zakona kojom su ugroženi život i zdravlje ljudi.

(8) Ako su povredom odredbi ovoga Zakona i podzakonskih akata donesenih na temelju ovoga Zakona ugroženi priroda ili okoliš, osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja obvezna je o tome bez odgađanja izvijestiti tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša i Zavod.“.

Članak 23.

Članak 37. mijenja se i glasi:

„(1) Namjerno dodavanje radioaktivnih tvari u proizvodnji hrane, hrane za životinje, kozmetike, igračkaka i osobnih ukrasa te uvoz ili izvoz takvih proizvoda nisu dozvoljeni.

(2) Ne utječući na provedbu propisa kojim se uređuje pitanje hrane podvrgnute ionizirajućem zračenju, djelatnosti kod kojih aktivacija materijala rezultira povećanjem aktivnosti u potrošačkom proizvodu koja se u vrijeme stavljanja u promet toga proizvoda ne može zanemariti sa stajališta zaštite od ionizirajućeg zračenja, smatraju se neopravdanima. Iznimno, Zavod takvu djelatnost može odobriti uzimajući u obzir načelo opravdanosti.

(3) Djelatnosti kojima se vrši aktivacija materijala koji se koriste u igračkama i osobnim ukrasima, a koja će rezultirati povećanjem aktivnosti koja se u vrijeme proizvodnje ili u vrijeme stavljanja na tržište tih proizvoda ne može zanemariti sa stajališta zaštite od ionizirajućeg zračenja nisu dozvoljene. Uvoz ili izvoz takvih proizvoda ili materijala nije dozvoljen.

(4) Prodaja i/ili stavljanje na tržište potrošačkih proizvoda nije dozvoljeno ako njihova uporaba nije opravdana ili ako nije udovoljeno uvjetima za izuzimanje koje će propisati pravilnikom ravnatelj Zavoda.“.

Članak 24.

Iza članka 37. dodaju se naslovi i članci 37.a i 37.b koji glase:

„Stručnjak za zaštitu od ionizirajućeg zračenja

Članak 37.a

(1) Stručnjak za zaštitu od ionizirajućeg zračenja nositelju odobrenja i korisniku daje stručne savjete vezano uz usklađivanje s odredbama sadržanim u pozitivnim propisima koje se odnose na profesionalno ozračenje i ozračenje pojedinog stanovnika.

(2) Savjet stručnjaka za zaštitu od ionizirajućeg zračenja obuhvaća prema potrebi najmanje sljedeće:

- a) optimizaciju i uspostavu odgovarajućih preporučenih doznih ograničenja
- b) planiranje novih građevina u kojima se koriste izvori ionizirajućeg zračenja i početak uporabe novih ili izmjene postojećih izvora ionizirajućeg zračenja vezano uz rukovanje, projektne i sigurnosne značajke te oznake upozorenja važnim za zaštitu od ionizirajućeg zračenja
- c) klasifikaciju područja nadgledanja i područja posebnog nadgledanja
- d) klasifikaciju radnika sukladno pravilniku iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona
- e) programe praćenja radnog mjesta i pojedinca te povezano praćenje osobnog ozračenja izloženog radnika
- f) odgovarajuću opremu potrebnu za provedbu mjerenja vezano uz zaštitu od ionizirajućeg zračenja
- g) osiguranje kvalitete

- h) praćenja stanja radioaktivnosti okoliša
- i) načine upravljanja radioaktivnim otpadom
- j) sustave za sprječavanje izvanrednog događaja
- k) pripravnost i odgovor na izvanredni događaj
- l) programe stručnog obrazovanja i obnove znanja izloženih radnika o primjeni mjera radiološke sigurnosti
- m) istraživanje i analizu izvanrednog događaja i odgovarajuće sanacije
- n) uvjete zapošljavanja trudnica i žena koje doje
- o) pripremu odgovarajućih dokumenata poput analize rizika i pisanih procedura.

(3) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su od stručnjaka za zaštitu od ionizirajućeg zračenja zatražiti savjet vezano uz:

- a) pregled i ispitivanje te redovitu provjeru djelotvornosti zaštitnih sredstava i tehnika
- b) projektiranje prostorija u kojima se obavlja djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja ili se čuvaju izvori ionizirajućeg zračenja, a vezano uz zaštitu od ionizirajućeg zračenja
- c) određivanje područja nadgledanja i područja posebnog nadgledanja, kao i način nadziranja u području nadgledanja i posebna pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja u području posebnog nadgledanja te način kontrole i/ili ograničavanja pristupa istom
- d) početak obavljanja djelatnosti novim ili izmijenjenim izvorima ionizirajućeg zračenja sa stajališta zaštite od ionizirajućeg zračenja
- e) pregled i ispitivanje te redovito umjeravanje mjernih instrumenata i redovitu provjeru u svrhu utvrđivanja njihovog uporabnog stanja i pravilne uporabe
- f) postizanje i održavanje optimalne razine zaštite pojedinog stanovnika te korištenje odgovarajuće opreme i postupaka za mjerenje i procjenu ozračenja pojedinog stanovnika i radioaktivnog onečišćenja okoliša.

(4) Stručnjak za zaštitu od ionizirajućeg zračenja obavezan je prema potrebi surađivati sa stručnjakom za medicinsku fiziku.

(5) Stručnjak za zaštitu od ionizirajućeg zračenja obavezan je savjet iz stavka 3. ovoga članka nositelju odobrenja i korisniku dostaviti u pisanom obliku.

(6) Uvjete za davanje i obnavljanje potvrde pojedincu kojom se dokazuje stručnost za zaštitu od ionizirajućeg zračenja za pojedino područje propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda.

(7) Potvrda iz stavka 6. ovoga članka daje se na rok od pet godina.

Vanjski izloženi radnici

Članak 37.b

(1) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su osigurati mjerenje osobnog ozračenja vanjskih izloženih radnika kao i izloženim radnicima u nositelju odobrenja, odnosno korisniku, a u skladu s djelatnosti koju obavlja.

(2) Nositelj odobrenja i korisnik odgovorni su izravno ili temeljem ugovornih obveza s vanjskim izvođačem za primjenu mjera radiološke sigurnosti vanjskim izloženim radnicima u skladu s vrstom djelatnosti koje u nositelju odobrenja ili korisniku obavljaju.

(3) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su informirati vanjskog izloženog radnika koji ulazi u područje posebnog nadgledanja o:

- postupcima zaštite od ionizirajućeg zračenja i mjerama opreza povezanim s operativnim i radnim uvjetima djelatnosti, kao i svake vrste radnog mjesta ili posla koji im mogu biti dodijeljeni te
- relevantnim dijelovima planova i postupaka za odgovor na izvanredni događaj.

(4) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su:

- za svakog vanjskog izloženog radnika kategorije A koji ulazi u područje posebnog nadgledanja provjeriti je li zdravstveno sposoban za rad u tom području
- provjeriti je li vanjski izloženi radnik odgovarajuće klasificiran obzirom na njegovo moguće ozračenje tijekom obavljanja djelatnosti kod nositelja odobrenja ili korisnika
- u slučaju ulaska vanjskog izloženog radnika u područje posebnog nadgledanja osigurati da vanjski izloženi radnik posjeduje posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti
- u slučaju ulaska vanjskog izloženog radnika u područje nadgledanja osigurati da vanjski izloženi radnik dobije odgovarajuće radne upute specifične za djelatnost koju obavlja i rizik vezan uz obavljanje te djelatnosti
- vanjskom izloženom radniku osigurati propisanu zaštitnu opremu
- osigurati vanjskom izloženom radniku odgovarajuću procjenu osobnog ozračenja obzirom na vrstu djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, uključujući individualno mjerenje vanjskog ozračenja koje može zatrebati
- primijeniti sve propisane mjere radiološke sigurnosti te
- za svaki ulaz vanjskog izloženog radnika u područje posebnog nadgledanja osigurati ili poduzeti odgovarajuće mjere kojima će biti osigurano bilježenje podataka o osobnom ozračenju u skladu s pravilnikom iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona.

(5) Vanjski izvođač obvezan je izravno ili temeljem ugovornih obveza s nositeljem odobrenja ili korisnikom svojim radnicima osigurati zaštitu od ionizirajućeg zračenja u skladu s odredbama ovoga Zakona, a osobito:

- osigurati primjenu svih propisanih mjera radiološke sigurnosti
- osigurati radnicima pružanje svih propisanih informacija i propisano stručno osposobljavanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti
- jamčiti svojim radnicima procjenu osobnog ozračenja, a radnicima A kategorije propisanu provjeru zdravstvene sposobnosti
- osigurati redovitu obnovu podataka o osobnom ozračenju u skladu s pravilnikom iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona.

(6) Vanjski izloženi radnici obvezni su tijekom rada provoditi sve propisane i uobičajene mjere samozaštite od ionizirajućeg zračenja, kao i zaštite drugih osoba, koristiti propisanu zaštitnu opremu te koristiti i provoditi sve druge potrebne mjere za zaštitu od ionizirajućeg zračenja, a osobne dozimetre na način, u opsegu, trajanju i rokovima kako će biti propisano pravilnikom iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona, ne dovodeći u pitanje odgovornost nositelja odobrenja, korisnika ili vanjskog izvođača.“.

Članak 25.

U članku 40. stavku 1. na kraju rečenice briše se točka i dodaju se riječi: „koje uključuje provjeru postojanja mjera za sprječavanje i ublažavanje posljedica izvanrednog događaja, uključujući provjeru primjene odredbi obrane po dubini.“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Nositelj odobrenja obavezan je Zavodu prijaviti sve događaje koji bi mogli utjecati na nuklearnu sigurnost.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 26.

Naslov iznad članka 50. mijenja se i glasi:

„*Odobrenje za obavljanje djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora*“.

U članku 50. stavku 1. riječi: „zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva“ zamjenjuje se riječima: „zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora“.

U stavku 4. riječi: „zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva“ zamjenjuje se riječima: „zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora“.

Članak 27.

U članku 52. stavku 1. podstavku 1. riječ: „prouzročitelji“ zamjenjuje se riječima: „prouzročitelji/vlasnici“.

Članak 28.

U članku 63. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„(1) Pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje svojim djelovanjem prouzroči radioaktivno onečišćenje okoliša, prostorija, površina, predmeta i osoba radioaktivnim tvarima iznad granica utvrđenih pravilnikom, kojeg donosi ravnatelj Zavoda, ili zbog gubitka kontrole nad izvorom ionizirajućeg zračenja ili nekog drugog razloga prouzroči štetu, odgovara za nastalu štetu i obvezno je bez odgađanja provesti sanaciju o svome trošku.“.

(2) Postupak sanacije iz stavka 1. ovoga članka provodi se sukladno planu sanacije kojeg izrađuje pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 1. ovoga članka. Sadržaj plana sanacije te uvjete, kriterije i način odobravanja plana pravilnikom će propisati ravnatelj Zavoda.“.

U stavku 3. riječi: „Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su“ zamjenjuju se riječima „Pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezno je“, a riječ: „prouzročio“ zamjenjuje se riječju: „prouzročilo“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Ako pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne osigura sanaciju iz stavka 1. ovoga članka, Zavod će narediti provedbu sanacije o trošku pravne ili fizičke osobe, tijela državne uprave i drugog državnog tijela ili tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.“.

Članak 29.

Naslov iznad članka 65. i članak 65. mijenjaju se i glase:

„Sanacija onečišćenja većih razmjera

Članak 65.

(1) Ako su se stekli uvjeti iz članka 64. stavka 1. ovoga Zakona, a razmjer povećanog onečišćenja zraka, vode za piće, vode, tla, hrane, hrane za životinje i pojedinih proizvoda ili materijala kao posljedice izvanrednog događaja je takav da Zavod ne može samostalno osigurati provedbu sanacije, Vlada Republike Hrvatske će na prijedlog Zavoda odrediti:

- a) strategiju i ciljeve sanacije onečišćenih područja
- b) granice onečišćenog područja te pogođeno stanovništvo
- c) mjere zaštite i druge mjere koje se primjenjuju u pojedinim dijelovima onečišćenog područja i njihovo trajanje, ako je potrebno
- d) plan sanacije onečišćenih područja, koji sadržava elemente propisane u članku 63. stavku 2. ovoga Zakona
- e) procjenu ozračenja različitih skupina stanovništva te procjenu raspoloživih mjera za smanjenje ozračenja te
- f) način obavještavanja i informiranja javnosti.

(2) Vlada Republike Hrvatske će odrediti nositelje za pojedine aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Za onečišćena područja u kojima je dozvoljeno stanovanje i nastavak društvenih i gospodarskih aktivnosti, Vlada Republike Hrvatske će na prijedlog Zavoda u suradnji s odgovarajućim dionicima osigurati mjere praćenja osobnog ozračenja, kako bi se uspostavili uvjeti života koji se smatraju normalnim.

(4) Mjere iz stavka 3. ovoga članka uključuju uspostavu odgovarajućih referentnih razina, te uspostavu odgovarajuće infrastrukture kojom će se podržati primjena mjera samozaštite u pogođenim područjima, kao što su dostupnost informacija i stručnih savjeta te praćenje stanja okoliša i ozračenja pojedinog stanovnika, a po potrebi i korektivne mjere, te označavanje i ograđivanje područja.“.

Članak 30.

Iza članka 65. dodaju se naslov i članak 65.a koji glase:

„Akcijski plan za radon

Članak 65.a

(1) Akcijski plan za rješavanje dugoročnih rizika od ozračenja radonom u stambenim zgradama, zgradama s javnim pristupom te na radnim mjestima, bez obzira potiče li radon iz tla, građevnog materijala ili vode, donosi Zavod uz suglasnost ministarstva nadležnog za zdravstvo, ministarstva nadležnog za graditeljstvo i prostorno uređenje, ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša i energetiku i ministarstva nadležnog za znanost i obrazovanje.

(2) Akcijski plan iz stavka 1. ovoga članka treba sadržavati:

1. plan provođenja mjerenja koncentracije radona u zatvorenim prostorima ili koncentracije radona u tlu u svrhu utvrđivanja distribucije koncentracije radona u zatvorenom prostoru te opis upravljanja podacima
2. načela, vrstu podataka te kriterije koji će se koristiti za prepoznavanje područja s povišenom razinom radona ili definiranje drugih parametara koji se mogu koristiti i kao posebni pokazatelji u slučaju da se radi o potencijalno visokom ozračenju radonom
3. popis vrsta radnih mjesta i zgrada s javnim pristupom u kojima je potrebno provesti mjerenje radona (na primjer škole, vrtići, obrazovne, kulturne i zdravstvene ustanove te podzemna radna mjesta) kao i onih mjesta u pojedinim područjima za koje je na temelju procjene rizika utvrđena potreba za provedbom mjerenja, uzimajući u obzir vrijeme provedeno na takvom mjestu
4. temelj za uspostavu referentnih razina za zgrade i radna mjesta
5. raspodjelu odgovornosti, mehanizme koordinacije i raspoloživa sredstva za provedbu akcijskog plana
6. upute kojima će se olakšati provođenje sanacije nakon gradnje
7. plan mjera za smanjenje ozračenja radonom u stambenim zgradama i utvrđivanje prioriteta u rješavanju slučajeva navedenih u točki 2. ovoga stavka uključujući određivanje okolnosti pod kojima bi takve mjere bile obavezne ili dobrovoljne
8. plan mjera za sprječavanje ulaska radona u nove zgrade, uključujući metode i alate, te identifikaciju građevnog materijala iz kojeg je povećana ekshalacija (ispuštanje) radona. Mjere za sprečavanje ulaska radona u nove zgrade mogu uključiti posebne uvjete u nacionalnim građevinskim propisima
9. vremenski plan obnove akcijskog plana
10. komunikacijski plan u svrhu povećanja osviještenosti te informiranja javnosti, lokalnih donositelja odluka, poslodavaca i zaposlenika o rizicima od radona, uključivo i vezu s pušenjem
11. upute o metodama i alatima za mjerenje i provođenje sanacije
12. stajalište postoji li potreba za donošenjem odredbe kojom će se omogućiti pružanje financijske potpore u istraživanjima radona i mjerama sanacije, osobito za privatne stambene zgrade s vrlo velikim koncentracijama radona
13. dugoročne ciljeve u smislu smanjenja rizika od raka pluća koje je povezano uz ozračenje radonom (za pušače i nepušače).

(3) Pri izradi Akcijskog plana iz stavka 1. ovoga članka uzet će se u obzir povezanost s drugim istorodnim temama i odgovarajućim programima (kao što su programi vezani uz štednju energije i kvalitetu zraka).

(4) Pri izradi Akcijskog plana iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će se kriteriji za akreditaciju mjernih metoda i sanacijskih službi.

(5) Zavod inicira i koordinira redovite obnove Akcijskog plana iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Prema Akcijskom planu iz stavka 1. ovoga članka, Zavod će u suradnji s dionicima promicati radnje u svrhu utvrđivanja stambenih zgrada s razinom radona koja prelazi referentnu razinu te tehničkim ili drugim sredstvima poticati mjere za smanjenje koncentracije radona u tim stambenim zgradama.“.

Članak 31.

Iza članka 65.a dodaju se naslov i članak 65.b koji glase:

„Postojeće ozračenje

Članak 65.b

Uvjete, kriterije i način postupanja u slučajevima postojećeg ozračenja propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda.“.

Članak 32.

Naslov iznad članka 66. i članak 66. mijenjaju se i glase:

„VII. NUKLEARNO OSIGURANJE IZVORA IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA, NUKLEARNIH POSTROJENJA I POSTROJENJA ZA ZBRINJAVANJE RADIOAKTIVNOG OTPADA I ISKORIŠTENIH IZVORA TE PRIJEVOZA NUKLEARNIH I DRUGIH RADIOAKTIVNIH MATERIJALA

Članak 66.

(1) Nositelji odobrenja snose primarnu odgovornost za provedbu nuklearnog osiguranja izvora ionizirajućeg zračenja, nuklearnih postrojenja i postrojenja za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora te snose troškove njihove provedbe.

(2) Nositelji odobrenja dužni su izraditi Plan nuklearnog osiguranja i provoditi mjere nuklearnog osiguranja za postrojenja i djelatnosti u skladu s planom.

(3) Plan nuklearnog osiguranja i sve njegove izmjene odobrava ministarstvo nadležno za unutarnje poslove nakon što ga je Zavod pregledao i izdao pisanu suglasnost.

(4) Plan nuklearnog osiguranja je povjerljivi dokument koji oznaku tajnosti dobiva sukladno zakonu koji uređuje tajnost podataka.

(5) Vrsta i opseg mjera nuklearnog osiguranja određuje se u Planu nuklearnog osiguranja na temelju dokumenta Prijetnja predviđena projektnom osnovom, kategorijama nuklearnih materijala i radioaktivnih izvora koji su potencijalna meta neovlaštenog uklanjanja ili sabotaze, te mogućih učinaka i posljedica zlouporabe, uzimajući u obzir pristupe utemeljene na informiranosti o rizicima kao što su stupnjeviti pristup i obrana po dubini u nuklearnom osiguranju. Sastavni dio Plana nuklearnog osiguranja je Plan kibernetičke sigurnosti kao i Plan postupanja pri ugrožavanju nuklearnog osiguranja.

(6) Zavod je dužan temeljem procjene prijetnje izraditi dokument Prijetnja predviđena projektnom osnovom te ju povremeno ili u slučaju iznenadne promjene sigurnosne situacije ažurirati. Zavod je također dužan razviti dokument Prijetnja predviđena projektnom osnovom za prijevoz radioaktivnog ili nuklearnog materijala. To je povjerljivi dokument i nosi oznaku tajnosti sukladno zakonu o tajnosti podataka. Dokument Prijetnja predviđena projektnom osnovom Zavod dostavlja relevantnim nositeljima odobrenja.

(7) Procjenu prijetnje izrađuju tijela državne uprave nadležna za poslove obrane, unutarnjih poslova i nacionalne sigurnosti na temelju sigurnosno relevantnih podataka, informacija dobivenih od tijela nadležnih za provedbu zakona i iz javno dostupnih izvora. Procjena prijetnje je povjerljivi dokument i nosi oznaku tajnosti sukladno zakonu koji uređuje tajnost podataka. Procjena prijetnje se pregledava svake godine, a u slučaju zabilježenog porasta prijetnje ili na zahtjev Zavoda i češće, te se ista dostavlja Zavodu radi ažuriranja dokumenta Prijetnja predviđena projektnom osnovom.

(8) Ukoliko dođe do promjene dokumenta Prijetnja predviđena projektnom osnovom, nositelji odobrenja iz stavka 1. ovoga članka moraju žurno ažurirati Plan nuklearnog osiguranja. Svaku promjenu ili dodatak Planu nuklearnog osiguranja dostavljaju se na suglasnost i odobrenje sukladno stavku 3. ovoga članka.

(9) U nekim postrojenjima ili djelatnostima, s pojedinim kategorijama nuklearnog materijala i radioaktivnih izvora, mogu raditi samo osobe koje ispunjavaju opće uvjete propisane ovim Zakonom i za koje ne postoje sigurnosne zapreke. Sigurnosne zapreke utvrđuju se provedbom sigurnosnih provjera u skladu s odredbama zakona kojim se reguliraju sigurnosne provjere. Postrojenja, djelatnosti te kategorije nuklearnog materijala i radioaktivnih izvora s kojima mogu raditi samo osobe za koje ne postoje sigurnosne zapreke propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda.

(10) Prije početka rada i tijekom rada vanjskog izvođača, nositelj odobrenja mora uspostaviti sustav sigurnosne provjere kod vanjskog izvođača u skladu s ovim Zakonom.“.

Članak 33.

Iza članka 66. dodaju se članci 66.a, 66.b i 66.c koji glase:

„Članak 66.a

Ravnatelj Zavoda u suradnji s ministrom nadležnim za unutarnje poslove pravilnikom propisuje:

- kategorizaciju nuklearnih postrojenja i nuklearnih materijala, radioaktivnih izvora te moguće utjecaje i posljedice zlouporaba

- vrstu i obuhvat mjera nuklearnog osiguranja, imajući u vidu gornju kategorizaciju
- sadržaj Plana nuklearnog osiguranja uključujući Plan kibernetičke sigurnosti i Plan postupanja pri ugrožavanju nuklearnog osiguranja
- način i opseg izvješćivanja o događajima koji ugrožavaju nuklearno osiguranje
- potrebnu izobrazbu osoba koje imaju pristup radioaktivnim ili nuklearnim materijalima, te druge uvjete za provedbu mjera nuklearnog osiguranja
- vrstu postrojenja ili djelatnosti te kategorije nuklearnog materijala i radioaktivnih izvora za koje je potrebno provesti sigurnosnu provjeru radnika.

Povrat radioaktivnog ili nuklearnog materijala izvan nadzora

Članak 66.b

(1) Zavod je glavno tijelo tehničke podrške odgovorno za povrat i reagiranje u slučaju neovlaštenog uklanjanja (npr. krađe), nezakonitog oduzimanja, ili pronalaska radioaktivnog ili nuklearnog materijala izvan nadzora kao i za nuklearno osiguranje takvog materijala.

(2) Svaka osoba koja raspolaže saznanjima da se radioaktivni ili nuklearni materijal nalazi izvan nadzora ili zna za situaciju ili nesreću s radioaktivnim ili nuklearnim materijalom koja bi mogla dovesti do znatnog rizika po sigurnost i fizičku sigurnost stanovništva i okoliša, mora odmah, bez odgode, o tome obavijestiti Zavod.

(3) Zavod je glavno tijelo tehničke podrške nadležnim tijelima za razvoj svih strateških dokumenata za uspostavljanje nadzora, povrat radioaktivnog ili nuklearnog materijala koji su izvan nadzora i osiguravanje sigurnosti i fizičkog osiguranja stanovništva i zaštitu okoliša.

Međunarodna suradnja i pomoć na području nuklearnog osiguranja

Članak 66.c

(1) U slučaju krađe ili drugog nezakonitog otuđenja ili vjerodostojne prijetnje nezakonitog otuđenja radioaktivnog ili nuklearnog materijala, Zavod može putem nadležnih tijela obavijestiti druge relevantne države ili međunarodne organizacije na koje bi okolnosti takvog događaja mogle utjecati.

(2) U slučaju vjerodostojne prijetnje ili sabotaze radioaktivnog ili nuklearnog materijala ili nuklearnog postrojenja, Zavod može o toj prijetnji putem nadležnih tijela obavijestiti druge relevantne države na koje bi takav događaj mogao utjecati ili međunarodne organizacije, a sve u cilju sprječavanja sabotaze.

(3) U slučaju neovlaštenog uklanjanja (npr. krađe) ili drugog nezakonitog otuđenja radioaktivnog ili nuklearnog materijala, Zavod može putem nadležnih tijela zatražiti uspostavu potrebne suradnje ili pomoći radi povrata i zaštite takvog materijala s bilo kojom državom ili međunarodnom organizacijom koja to zatraži.

(4) U slučaju sabotaze nuklearnog materijala ili nuklearnog postrojenja, Zavod može čim prije putem nadležnih tijela informirati druge države koje će vjerojatno biti radiološki pogođene te utvrditi potrebne vidove suradnje i pomoći bilo kojoj državi ili međunarodnoj organizaciji koja to zatraži, a kako bi se radiološke posljedice takvog događaja svele na najmanju moguću mjeru ili ublažile.

(5) Zavod može putem nadležnih tijela Međunarodne agencije za atomsku energiju prenijeti informacije o događajima u kojima se dogodila krađa, razbojništvo ili drugo nezakonito otuđivanje radioaktivnog ili nuklearnog materijala, nuklearno relevantnog predmeta ili tehnologije, sabotaza radioaktivnog ili nuklearnog materijala ili nuklearnog postrojenja ili vjerodostojna prijetnja o istom.“.

Članak 34.

U članku 67. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Vlasnik nuklearnog materijala, posjednik nuklearnog materijala, korisnik ili nositelj odobrenja mora prijaviti Zavodu posjedovanje nuklearnih materijala i posebne opreme i dozvoliti pregled inspektorima Zavoda i/ili ovlaštenim predstavnicima međunarodnih organizacija ako ga oni obavljaju u skladu s međunarodnim sporazumima te surađivati s predstavnicima navedenih organizacija pri pregledu istih u skladu s međunarodnim sporazumima.“.

Članak 35.

U članku 68. riječi: „i predmetima opće uporabe“ brišu se, iza riječi: „stambenim“ dodaje se riječ: „javnim“, a riječ: „prostorijama“ zamjenjuje se riječju: „prostorima“.

Članak 36.

U članku 69. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Zavod će Europskoj komisiji do 22. srpnja 2020. godine podnijeti izvješće o provedbi Direktive Vijeća 2014/87/Euratom od 8. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/71/Euratom o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja.“.

Članak 37.

Naslov iznad članka 71. mijenja se i glasi: „*Obveza i provođenje samoprocjene i stručnih pregleda*“.

U članku 71. iza stavka 3. dodaju se stavci 4. do 7. koji glase:

„(4) Zavod mora osigurati da prvi tematski stručni pregled nuklearnog postrojenja na državnom području Republike Hrvatske započne 2017. godine, a nakon toga daljnji tematski stručni pregledi moraju se provoditi najmanje svakih šest godina.

(5) Na stručni pregled iz stavka 4. ovoga članka pozivaju se kao promatrači sve države članice Europske unije i Europska komisija.

(6) Operater nuklearnog postrojenja mora provesti mjere koje proizlaze iz relevantnih rezultata stručnog pregleda te objaviti odgovarajuća izvješća o postupcima i glavnom rezultatu kad su rezultati dostupni.

(7) U slučaju nesreće koja dovodi do situacije koja bi mogla zahtijevati primjenu mjera zaštite izvan lokacije, bez nepotrebnog odgađanja poziva se međunarodni stručni pregled.“.

Članak 38.

Članak 74. briše se.

Članak 39.

U članku 77. stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Nadzor vezan uz posude pod tlakom, protupožarnu zaštitu i nuklearno osiguranje u nuklearnim postrojenjima i u građevinama s izvorima zračenja inspektori za radiološku i nuklearnu sigurnost provode u suradnji s tijelima državne uprave nadležnima za te poslove.“.

Članak 40.

Naslov iznad članka 78. mijenja se i glasi: „*Službena iskaznica, značka i službena odora*“.

U članku 78. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Inspekcijske poslove iz djelokruga Zavoda osobe iz članka 76. ovoga Zakona mogu obavljati u službenoj odori ili civilnoj odjeći.“.

Dosadašnji stavak 2. koji postaje stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Oblik i sadržaj obrasca službene iskaznice, oblik i sadržaj značke, kao i vođenje upisnika o izdanim službenim iskaznicama i značkama iz stavka 1. ovoga članka te izgled, vrstu, trajanje i način uporabe službene odore iz stavka 2. ovoga članka pravilnikom propisuje ravnatelj Zavoda.“.

Članak 41.

Članak 79. mijenja se i glasi:

„(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten fotografirati ili snimiti osobe, pregledati, fotografirati ili snimiti zgrade, građevine, sve radne i pomoćne prostorije i prostore, luke, stambene prostorije i prostore u kućanstvu ili stambene zgrade, dokumentaciju, propisane očevidnike, opremu, osobe, sredstva rada i poslovanja koji su podvrgnuti inspekcijskom nadzoru, vozila, poslovne knjige, video zapise, audio zapise, ugovore, isprave i drugu poslovnu dokumentaciju koja omogućuje uvid u poslovanje nadzirane pravne ili fizičke osobe, uzimati izjave odgovornih osoba i iskaze svjedoka, obavljati uzorkovanja, a po potrebi koristiti i usluge istaknutih stručnjaka i pravnih osoba.“.

(2) Inspektor provodi inspekcijski nadzor u skladu sa stupnjevitim pristupom i godišnjim programom inspekcije za radiološku i nuklearnu sigurnost, uzevši u obzir i dosadašnje rezultate inspekcijskog nadzora koji su provedeni nad odgovarajućom fizičkom ili pravnom osobom.

(3) Sažetak godišnjeg programa inspekcije za radiološku i nuklearnu sigurnost, a koji sadrži i važna saznanja iz inspekcijskih izvješća i izvješća o izvanrednom događaju, objavljuje se na mrežnim stranicama Zavoda.“.

Članak 42.

U članku 80. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Inspektor je dužan o provedbi neposrednog inspekcijskog nadzora obavijestiti odgovornu osobu nadzirane pravne osobe i fizičku osobu najkasnije dva dana prije početka inspekcijskog nadzora, ako je dostupna.“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, inspektor može obaviti inspekcijski nadzor bez prethodne najave u slučaju postojanja razloga za hitno postupanje, ali je dužan o provedbi neposrednog inspekcijskog nadzora i svojoj nazočnosti obavijestiti odgovornu osobu nadzirane pravne osobe i fizičku osobu.“.

U dosadašnjem stavku 2. koji postaje stavak 3. riječi: „stavka 1.“ zamjenjuju se riječima: „stavka 2.“, a iza riječi: „osobe“ dodaju se riječi: „ili člana obitelji.“.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. iza riječi: „podliježu“ dodaje se riječ: „inspekcijskom“, a iza riječi: „nadzoru“ dodaju se riječi: „ili fizičke osobe koje su zatečene na mjestu inspekcijskog nadzora“.

Članak 43.

U članku 82. stavku 1. iza riječi: „nadzora“ dodaju se riječi: „i uvjete za neometan rad.“.

U stavku 2. riječi: „dostaviti podatke“ zamjenjuju se riječima: „dostaviti točne i potpune podatke, obavijesti i materijale“.

U stavku 3. riječi: „u vrijeme“ zamjenjuju se riječima: „za vrijeme trajanja“.

Članak 44.

Članak 85. mijenja se i glasi:

„(1) Inspektor je ovlašten u obavljanju inspekcijskog nadzora, do donošenja pravomoćne odluke o prekršaju, odnosno pravomoćne presude o počinjenom kaznenom djelu, privremeno oduzeti dokumentaciju i predmete koji u prekršajnom ili kaznenom postupku mogu poslužiti kao dokaz. Pravna ili fizička osoba je dužna, na zahtjev inspektora, predati zatraženu dokumentaciju i predmete ukoliko postoji opravdana sumnja da je njima počinjen prekršaj ili kazneno djelo.“.

(2) Pravnoj ili fizičkoj osobi, kojoj su oduzeti dokumentacija i/ili predmeti, izdaje se potvrda s točno naznačenom oduzetom dokumentacijom i/li predmetima, po vrsti i količini.“.

(3) Inspektor je obvezan u roku od osam dana od izvršenoga privremenog oduzimanja dokumentacije i/ili predmeta podnijeti optužni prijedlog radi pokretanja prekršajnog postupka i nadležnom sudu predati privremeno oduzetu dokumentaciju i/ili predmete, ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

(4) S privremeno oduzetom dokumentacijom i/ili predmetima, do predaje nadležnom sudu, inspektor ne može raspolagati (uništiti, prodati, darovati i sl.), osim ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

(5) Troškove nastale oduzimanjem iz stavka 1. ovoga članka snosi nadzirana pravna ili fizička osoba.“.

Članak 45.

U članku 88. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) U provedbi inspekcijskog nadzora nad djelatnostima za koje je ovim Zakonom propisano da se upisuju u evidenciju Zavoda i/ili da se za obavljanje istih prethodno mora pribaviti odobrenje ili rješenje Zavoda, inspektor je ovlašten nadziranoj pravnoj ili fizičkoj osobi, dok ne otkloni nedostatke, usmenim rješenjem privremeno zabraniti obavljanje te djelatnosti i odmah pristupiti izvršenju rješenja, sukladno odredbi članka 89. stavka 1. ovoga Zakona, bez donošenja posebnog akta o dozvoli izvršenja rješenja u sljedećim slučajevima:

1. ako se djelatnost obavlja bez upisa u evidenciju Zavoda
2. ako se djelatnost obavlja bez odobrenja ili rješenja Zavoda.“.

Članak 46.

U članku 89. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Novčana kazna koja se na temelju stavka 2. ovoga članka izriče prvi puta, izriče se u iznosu od 10.000,00 kuna za nadziranu pravnu, a u iznosu od 5.000,00 kuna za nadziranu fizičku osobu. Svaka kasnija novčana kazna izriče se u istom iznosu.“.

Dosadašnji stavci 3 do 5. postaju stavci 4. do 6.

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 7. riječi: „stavka 5.“ zamjenjuju se riječima: „stavka 6.“.

Iza stavka 7. dodaju se stavci 8. do 10. koji glase:

„(8) Ako se naređena mjera sastoji u izvršenju radnje, a pravna ili fizička osoba koja je obvezna izvršiti tu radnju istu propusti izvršiti u određenom roku i na određeni način, nadležni inspektor može ovu radnju izvršiti neposredno ili putem drugih tijela i osoba. Troškove izvršenja naređene mjere iz ovoga stavka snosi pravna ili fizička osoba koja je bila obvezna izvršiti ovu mjeru. Inspektor može od pravne ili fizičke osobe iz ovoga stavka zatražiti da unaprijed položi novčani iznos za troškove izvršenja rješenja iz ovoga stavka.

(9) Ako je stranka u postupku inspekcijskog nadzora nepoznata ili nepoznatog boravišta, rješenje, odnosno zaključak dostavlja se stavljanjem na oglasnu ploču Zavoda. Obavijest o tome objavljuje se na mrežnim stranicama Zavoda.

(10) Rješenje, odnosno zaključak u slučaju dostave iz stavka 9. ovoga članka smatra se dostavljenim istekom osmoga dana od dana objave na oglasnoj ploči.“.

Članak 47.

U članku 90. stavku 1. iza riječi: „mjera“ dodaju se riječi: „najkasnije u roku od tri mjeseca od završenog inspekcijskog nadzora“.

Članak 48.

Članak 92. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. obavlja djelatnost bez odobrenja ili rješenja Zavoda o registraciji (članak 9. stavak 1., članak 13. stavak 1. i članak 50. stavak 1.)
2. obavlja radne aktivnosti ne poštujući propisane uvjete (članak 9. stavak 5.)
3. ne najavi Zavodu namjeru obavljanja djelatnosti kao i iskapanja ruda ili izdvajanja i konverzije uranija i torija te smještanje radioaktivnog otpada iznad ili ispod površine zemlje bez namjere ponovnog povrata pohranjenog u roku od najmanje dvije godine od planiranog početka obavljanja djelatnosti, odnosno aktivnosti (članak 12.)
4. pusti nuklearno postrojenje u pokusni rad bez suglasnosti ravnatelja Zavoda (članak 17. stavak 2.)
5. počne ili prekine pogon nuklearnog postrojenja, počne ili završi razgradnju nuklearnog postrojenja bez prethodne suglasnosti ravnatelja Zavoda (članak 18. stavak 1.)
6. ne osigura provedbu mjera radiološke i nuklearne sigurnosti i nuklearnog osiguranja (članak 20.)
7. uvozi, izvozi, prevozi i provози izvore ionizirajućeg zračenja, posebnu opremu te radioaktivni otpad, istrošeno nuklearno gorivo, iskorištene izvore bez odobrenja, odnosno dozvole Zavoda (članak 21. stavak 1.)
8. poslove koji bi ih činili izloženim radnicima tijekom obučavanja ili obrazovanja obavljaju osobe koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja, a koje su mlađe od 18 godina, ali starije od 16 godina (članak 25.)
9. ne upozori izloženu radnicu, vanjsku izloženu radnicu i osobu koja se obučava ili obrazuje za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja na potrebu ranog obavješćivanja u slučaju trudnoće vezano uz rizik izlaganja ploda ionizirajućem zračenju te u slučaju namjere dojenja vezano uz rizik izlaganja dojenčeta ionizirajućem zračenju kao posljedici unošenja radionuklida ili radioaktivnog onečišćenja tijela (članak 26. stavak 1.)
10. nakon što ju izložena radnica, vanjska izložena radnica ili osoba koja se obučava ili obrazuje za rad u području izloženosti obavijesti o svojoj trudnoći, ne osigura izloženoj radnici, vanjskoj izloženoj radnici ili osobi koja se obučava ili obrazuje za rad u području izloženosti uvjete rada takve da ekvivalentna doza za plod bude toliko niska koliko je to razumno moguće postići, s minimalnom vjerojatnosti da ekvivalentna doza za plod do kraja trudnoće dosegne 1 mSv (članak 26. stavak 2.)

11. trudnici ne osigura uvjete rada propisane ovim Zakonom ili ženi koja doji ne omogućiti rad na radnom mjestu na kojem ne postoji mogućnost radioaktivnog onečišćenja (članak 26. stavci 2. i 3.)
12. na radnim mjestima na kojima postoji znatan rizik od unošenja radionuklida ili radioaktivnog onečišćenja tijela rade žene koje doje (članak 26. stavak 3.)
13. namjerno dodaje radioaktivne tvari u proizvodnji hrane, hrane za životinje, kozmetike, igračka i osobnih ukrasa te uvozi ili izvozi takove proizvode (članak 37. stavak 1.)
14. prodaje i/ili stavlja na tržište potrošačke proizvode ako njihova uporaba nije opravdana ili ako nije udovoljeno uvjetima za izuzimanje (članak 37. stavak 4.)
15. ne osigura redovito, cjelovito i sustavno ocjenjivanje i provjeru mjera nuklearne sigurnosti postrojenja s povremenim sigurnosnim pregledima (članak 40. stavak 1.)
16. ne izvješćuje redovito Zavod o pogonu postrojenja (članak 41. stavak 1.)
17. obavlja poslove iz članka 43. ovoga Zakona bez ovlaštenja Zavoda ili protivno odredbama ovoga Zakona i pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona (članak 43.)
18. radioaktivni otpad, iskorištene izvore, odnosno istrošeno nuklearno gorivo ne zbrinjava na propisan način (članak 49. stavak 3. podstavak 1.)
19. ne osigura da otpadne radioaktivne tvari nastaju u najmanjim mogućim količinama (članak 49. stavak 4.)
20. uveze, radioaktivni otpad, iskorišteni izvor ili istrošeno nuklearno gorivo, a koje nije nastalo u Republici Hrvatskoj (članak 53.)
21. svojim djelovanjem prouzroči radioaktivno onečišćenje okoliša, prostorija, površina, predmeta i osoba radioaktivnim tvarima iznad granica utvrđenih pravilnikom ili zbog gubitka kontrole nad izvorom ili nekog drugog razloga prouzroči štetu, a ne provede sanaciju bez odgađanja (članak 63. stavak 1.)
22. ne provede nuklearno osiguranje izvora ionizirajućeg zračenja, nuklearnih postrojenja i postrojenja za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora (članak 66. stavak 1.)
23. upotrebljava nuklearne materijale i posebnu opremu za konstrukciju nuklearnog oružja ili druge eksplozivne naprave ili za istraživanje i razvoj nuklearnog naoružanja ili sličnih uređaja (članak 67. stavak 1.)
24. proizvodi, posjeduje ili koristi posebnu opremu bez dozvole Zavoda (članak 67. stavak 2.)
25. ne prijavi i/ili ne dozvoli pregled inspektorima Zavoda i/ili ovlaštenim predstavnicima međunarodnih organizacija, ako ga oni obavljaju u skladu s međunarodnim sporazumima te ne surađuje s predstavnicima navedenih organizacija pri pregledu nuklearnih materijala i posebne opreme u skladu s međunarodnim sporazumima (članak 67. stavak 4.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna.“.

Članak 49.

Iza članka 92. dodaje se članak 92.a koji glasi:

„Članak 92.a

Novčanom kaznom od 6.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja podliježe inspekcijском nadzoru ili fizička osoba zatečena na mjestu inspekcijског nadzora, ako na traženje inspektora ne predoči na uvid javnu ispravu na temelju koje se može provjeriti i utvrditi njezin identitet (članak 80. stavak 3.).“.

Članak 50.

Članak 93. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 45.000,00 do 80.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. u slučaju izmjena uvjeta pod kojima je dano odobrenje ili rješenje o registraciji Zavoda iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona, nositelj odobrenja o istome ne obavijesti Zavod u pisanom obliku u roku od 15 dana od dana nastupanja izmjena (članak 9. stavak 9.)
2. u slučaju prestanka obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nositelj odobrenja i korisnik o istome ne obavijesti Zavod u pisanom obliku u roku od 15 dana od dana prestanka obavljanja djelatnosti (članak 9. stavak 10.)
3. pravni sljednik nositelja odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili korisnika u roku od 15 dana od dana upisa u registar trgovačkog suda ili drugog odgovarajućeg registra o istome ne obavijesti Zavod u pisanom obliku u roku od 15 dana od dana nastupanja izmjena i/ili ne priloži dokaze o tome (članak 9. stavak 11.)
4. u slučaju ostvarivanja posjedništva ili vlasništva nad izvorom ionizirajućeg zračenja bez obzira na svrhu ili namjenu posjedovanja ili vlasništva istoga u roku od 15 dana od dana ostvarivanja posjedništva ili vlasništva ne prijavi taj izvor ionizirajućeg zračenja za upis u središnji registar koji se vodi pri Zavodu na propisan način (članak 9. stavak 12.)
5. o prestanku korištenja, otuđenju, premještanju, uskladištenju ili pohrani izvora ionizirajućeg zračenja u roku od 15 dana u pisanom obliku ne obavijesti Zavod s naznakom naziva i adrese pravne ili fizičke osobe, tijela državne uprave ili tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave kod koje se izvor ionizirajućeg zračenja nalazi ili naziva i adrese novog smještaja, a u slučaju radioaktivnog izvora i ne priloži potvrdu Centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada o preuzimanju radioaktivnog izvora ili izjavu krajnjeg korisnika o preuzimanju radioaktivnog izvora, odnosno presliku jedinstvene carinske deklaracije (članak 9. stavak 13.)
6. koristi izvor ionizirajućeg zračenja protivno načelima radiološke sigurnosti (članak 23.)
7. ne osigura da ozračenje pojedinog stanovnika, izloženog radnika, određenih organa ili tkiva čovjekova tijela, osoba koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja bude niže od propisane granice (članak 24.)
8. ne izradi preporučeno dozno ograničenje za izložene radnike ili vanjske izložene radnike (članak 24. stavak 2.)
9. obavlja djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja na način da ozračenje izloženih radnika i vanjskih izloženih radnika kontinuirano premašuje preporučeno dozno ograničenje iz članka 24. stavka 2. ovoga Zakona (članak 24. stavak 3.)
10. ne provodi mjere zaštite osoba izloženih medicinskom ozračenju sukladno odredbama pravilnika iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona (članak 27. stavak 2.)
11. provodi nemedicinsko ozračenje osoba protivno propisanim uvjetima i/ili ne provodi propisane mjere zaštite osoba izloženih nemedicinskom ozračenju (članak 27.a)
12. ne osigura mjerenje osobnog ozračenja izloženih radnika, vanjskih izloženih radnika ili polaznika (članak 28. stavci 1. i 3., članak 33. stavak 1. podstavak 2. i članak 37.b stavak 1.)
13. u području izloženosti rade ili se za rad u području izloženosti obrazuju osobe bez prethodnog zdravstvenog pregleda ili koje ne udovoljavaju zdravstvenim uvjetima (članak 29. stavci 1. i 2.)
14. provodi provjeru zdravstvene sposobnosti izloženih radnika, učenika i studenata te izloženih pripravnika bez ovlaštenja ministra nadležnog za zdravstvo (članak 30.)

15. upišu kandidate koji ne ispunjavaju propisane uvjete (članak 31. stavak 2.)
16. ne osigura provjeru zdravstvene sposobnosti izloženih radnika i osoba koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja (članak 33. stavak 1. podstavak 1.)
17. ne osigura ispitivanje izvora ionizirajućeg zračenja i uvjeta rada te mjerenje propisanih parametara (članak 33. stavak 1. podstavak 5.)
18. ne osigura program osiguranja kvalitete i/ili njegovo provođenje (članak 33. stavak 1. podstavak 6. i članak 46. stavak 2.)
19. ne osigura osobna zaštitna sredstva i zaštitnu opremu za izložene radnike te redovitu provjeru ispravnosti tih sredstava (članak 33. stavak 1. podstavak 8.)
20. ne osigura redovito umjeravanje i provjeru ispravnosti mjernih instrumenata te načina njihova korištenja (članak 33. stavak 1. podstavak 9.)
21. ne osigura provjeru radioaktivnog onečišćenja osoba, predmeta, okoliša, prostorija i zraka u prostorijama u kojima se obavljaju djelatnosti ili su smješteni izvori ionizirajućeg zračenja (članak 33. stavak 1. podstavak 10.)
22. ne označi područje posebnog nadgledanja i u njemu ne provodi posebna pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja te ne kontrolira i/ili ne ograniči pristup u područje posebnog nadgledanja (članak 33. stavak 1. podstavak 16.)
23. ne osigura zabranu rada i provedbu zabrane rada u području izloženosti izloženim radnicima, vanjskim izloženim radnicima i osobama koje se obučavaju ili obrazuju za rad u području izloženosti koje ne udovoljavaju zdravstvenim uvjetima i koje nemaju posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti i posebno stručno obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja ako rukuju istima (članak 33. stavak 1. podstavak 17.)
24. ne osigura zabranu rada i provedbu zabrane rada radnicima koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja, ali se ne smatraju izloženim radnicima, a koji nemaju posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti i posebno stručno obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja (članak 33. stavak 1. podstavak 18.)
25. ne informira izloženog radnika o opasnostima za zdravlje od ionizirajućeg zračenja u njegovu radu i/ili o općenitim postupcima zaštite od ionizirajućeg zračenja i mjerama opreza koje treba poduzeti i/ili o postupcima zaštite od ionizirajućeg zračenja i mjerama opreza povezanim s operativnim i radnim uvjetima djelatnosti, kao i svake vrste radnog mjesta ili posla koji im mogu biti dodijeljeni i/ili o važnosti sukladnosti s tehničkim, medicinskim i propisanim uvjetima (članak 33. stavak 2.)
26. na propisan način i u propisanom roku ne izvještava Zavod (članak 34., članak 39. stavak 3., članak 40. stavak 2., članak 41. stavak 1., članak 63. stavak 3., članak 72. stavak 3.)
27. ne osigura da izloženi radnici tijekom rada provode sve propisane i uobičajene mjere samozaštite od ionizirajućeg zračenja, kao i zaštite drugih osoba, koriste zaštitnu opremu i uređaje za mjerenje osobnoga ozračenja te koriste sve druge potrebne mjere za zaštitu od ionizirajućeg zračenja (članak 35.)
28. ne imenuje osobu odgovornu za zaštitu od ionizirajućeg zračenja odgovarajućeg stručnog obrazovanja (članak 36. stavak 2.)
29. obavlja poslove radiološke sigurnosti bez ovlaštenja Zavoda ili protivno odredbama ovoga Zakona i pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona (članak 42. stavci 1. i 3.)
30. izvorima ionizirajućeg zračenja rukuju radnici koji nemaju posebno stručno obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja (članak 47. stavak 1.)

31. izloženi radnici i radnici koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja nemaju posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti (članak 47. stavak 2. i članak 33. stavak 1. podstavak 3.)
32. izloženi radnici i radnici koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja periodično ne obnavljaju znanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti (članak 47. stavak 4.)
33. ne izradi Plan i program mjera za slučaj izvanrednog događaja (članak 61. stavak 1.)
34. ne vodi propisane očevidnike (članak 72. stavak 1.)
35. ne vodi očevidnike sukladno propisanim uvjetima (članak 72. stavak 3.)
36. ne izvrši naređene mjere iz članka 86. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna.“.

Članak 51.

Članak 94. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 60.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne dostavi Zavodu obavijest o namjeri propisanog sadržaja (članak 8.a stavci 1. i 2.)
2. ne nadzire područje nadgledanja na propisan način i/ili ne primjenjuje propisana posebna pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja u području posebnog nadgledanja i/ili ne kontrolira i/ili ne ograničava pristup istom na propisan način (članak 32. stavak 2.)
3. ne klasificira radnike na propisan način ili ih klasificira protivno propisanom načinu (članak 33. stavak 1. podstavak 14.)
4. ne osigura označavanje područje nadgledanja i nadziranje tog područja radi zaštite od ionizirajućeg zračenja na propisan način (članak 33. stavak 1. podstavak 15.)
5. ne osigura označavanje područja posebnog nadgledanja i/ili u tom području ne osigura provođenje posebnih pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja te kontroliranje i/ili ograničavanje pristupa tom području na propisan način (članak 33. stavak 1. podstavak 16.)
6. namjerno dodaje radioaktivne tvari u proizvodnji hrane, hrane za životinje, kozmetike, igračka i osobnih ukrasa te uvozi ili izvozi takve proizvode (članak 37. stavak 1.)
7. provodi djelatnosti kojima se vrši aktivacija materijala koji se koriste u igračkama i osobnim ukrasima, a koja će rezultirati povećanjem aktivnosti koja se u vrijeme proizvodnje ili u vrijeme stavljanja na tržište tih proizvoda ne može zanemariti sa stajališta zaštite od ionizirajućeg zračenja te uvozi ili izvozi takve proizvode (članak 37. stavak 3.)
8. ne osigura provođenje programa skupljanja i analiziranja pogonskih iskustava nuklearnog postrojenja (članak 39. stavak 1.)
9. ne osigura dovoljan broj kvalificiranih radnika s odgovarajućim obrazovanjem, osposobljenim i dodatno školovanim za obavljanje svih nuklearnih djelatnosti koje se obavljaju u postrojenju i provođenje mjera nuklearne sigurnosti za sva pogonska razdoblja nuklearnog postrojenja (članak 48. stavak 1.)
10. poslove i zadatke upravljanja tehnološkim procesom u nuklearnom postrojenju i nadzora nad tim upravljanjem obavljaju radnici koji ne ispunjavaju propisane uvjete vezano uz stručnu osposobljenost (članak 48. stavak 2.)

11. zaposli radnika koji ne ispunjava uvjete vezane uz stručnu osposobljenost (članak 48. stavak 2.)
12. ne osigura redovito obnavljanje stručnog znanja kvalificiranih radnika te provjeru njihove osposobljenosti (članak 48. stavak 3.)
13. inspektoru ne omogući nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora ili ne osigura uvjete za neometan rad (članak 82. stavak 1.)
14. na zahtjev inspektora, u roku koji on odredi, ne dostavi podatke, obavijesti, materijale te poslovnu dokumentaciju potrebnu za obavljanje inspekcijskoga nadzora i eventualno daljnje vođenje postupka ili ako dostavi netočne i nepotpune podatke, obavijesti, materijale te poslovnu dokumentaciju koji su potrebni za obavljanje inspekcijskog nadzora (članak 82. stavak 2.)
15. na zahtjev inspektora privremeno ne obustavi poslovanje nadziranog objekta za vrijeme trajanja inspekcijskoga nadzora, ako inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti nadzor, odnosno utvrditi činjenično stanje (članak 82. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 5. 000,00 do 8. 000,00 kuna.“.

Članak 52.

(1) Pravilnike iz članaka 6., 7., 9., 14., 17., 21., 24., 28., 31., 32., 33. i 40. ovoga Zakona, ravnatelj Zavoda će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Akcijski plan iz članka 30. ovoga Zakona ravnatelj Zavoda će donijeti u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Dokument Prijetnja predviđena projektnom osnovom iz članka 32. ovoga Zakona ravnatelj Zavoda će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 53.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim se Zakonom mijenjaju i dopunjuju mjere nuklearne sigurnosti, mjere nuklearnog osiguranja, evidentiranja i nadzora nuklearnog materijala. Odredbe koje se odnose na nuklearna postrojenja primjenjuju se na svako civilno nuklearno postrojenje.

Uz članak 2.

U ovom se članku dodaje veza s Direktivom Vijeća 2014/87/Euratom od 8. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/71/Euratom o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja (SL L 219, 25.7.2014.).

Uz članak 3.

U ovom članku navode se definicije pojmova u Zakonu.

Uz članak 4.

Ovim člankom se u svrhu provedbe mjera radiološke i nuklearne sigurnosti omogućuje Zavodu da odobrava djelatnost zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora te da provodi neovisne sigurnosne analize, izdaje rješenja i suglasnosti te sudjeluje u odgovarajućim postupcima vezanima za izdavanje lokacijske, građevinske i uporabne dozvole za građevine u kojima će se obavljati djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora.

Uz članak 5.

U ovom članku navode se uvjeti za neovisnost od neprimjerenog utjecaja pri odlučivanju Zavoda.

Uz članak 6.

Ovim člankom uvodi se obavješćivanje o obavljanju radne aktivnosti, djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili posjedovanja izvora ionizirajućeg zračenja ili djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora. Ovaj članak je temelj za donošenje pravilnika kojim će se propisati sadržaj obavijesti o namjeri, rokovi i način dostave obavijesti o namjeri te postupanje u slučaju izmjena uvjeta u odnosu na dan dostave obavijesti o namjeri.

Uz članak 7.

Članak sadrži odredbe vezano uz ishođenje odobrenja za obavljanje djelatnosti i radnih aktivnosti. Nadalje, člankom se utvrđuje obveza Zavoda za donošenje popisa vrsta i podvrsta djelatnosti, obveza izvješćivanja kontaktnih osoba nadležnih tijela državne uprave drugih država članica Europske unije po primitku dokumenata o namjeri proizvodnje ili uvoza potrošačkog proizvoda čija uporaba će vjerojatno rezultirati novom vrstom ili podvrstom djelatnosti. Utvrđuju se i obveze nositelja odobrenja u slučaju izmjena uvjeta pod kojim im je dano odobrenje za obavljanje djelatnosti ili rješenje o registraciji, prestanka obavljanja djelatnosti, kao i pravnih sljednika istih te obveze u slučaju ostvarivanja posjedništva ili vlasništva nad izvorom ionizirajućeg zračenja ili prestanka korištenja izvora ionizirajućeg zračenja.

Uz članak 8.

Ovim člankom ukida se dozvola za uporabu izvora ionizirajućeg zračenja.

Uz članak 9.

Ovaj članak je temelj za donošenje pravilnika kojim će se propisati uvjeti za izuzimanje od obveze dostavljanja obavijesti o namjeri obavljanja radnih aktivnosti i ishoda rješenja o registraciji ili odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja.

Uz članak 10.

U ovom se članku područje posebne sigurnosne analize proširuje na sve čimbenike na području smještanja nuklearnog postrojenja koji mogu utjecati na nuklearnu sigurnost i nuklearno osiguranje postrojenja tijekom pogona.

Uz članak 11.

U ovom se članku u popis dokumentacije koju pravna osoba koja namjerava graditi nuklearno postrojenje mora priložiti uz zahtjev za dobivanje suglasnosti dodaje i Plan nuklearnog osiguranja kao odvojeni i tajni dokument.

Uz članak 12.

Ovim člankom mijenja se naslov iznad članka 19. Zakona te se Zavodu daje zakonska osnova za ukidanje odobrenja za obavljanje djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora.

Uz članak 13.

Ovim se člankom preciziraju odgovornosti nositelja odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja i nositelja odobrenja za obavljanje nuklearne djelatnosti vezano na provedbu mjera radiološke i nuklearne sigurnosti i nuklearnog osiguranja.

Uz članak 14.

Ovaj članak je temelj za donošenje pravilnika kojim će se propisati granice ozračenja za pojedinog stanovnika, izložene radnike, određene organe ili tkiva čovjekova tijela, osoba koje se obučavaju ili obrazuju za rad u području izloženosti te preporučeno dozno ograničenje za pojedinog stanovnika, osobe koje svjesno i dragovoljno pridržavaju pacijenta i pomažu mu tijekom dijagnostičkih pregleda ili postupaka u medicini i dentalnoj medicini uporabom izvora ionizirajućeg zračenja, osoba koje dragovoljno sudjeluju u medicinskim i biomedicinskim, dijagnostičkim ili terapijskim, istraživačkim programima koji uključuju uporabu izvora ionizirajućeg zračenja, osoba koje su izložene nemedicinskom ozračenju te referentne razine za postojeće ozračenje, kao i pravilnika kojim će se propisati način i učestalost izrade preporučenih doznih ograničenja. Članak utvrđuje obveze nositelja odobrenja, korisnika i izvođača izrade preporučenog doznog ograničenja te obavljanja djelatnosti na način da ozračenje izloženih radnika i vanjskih izloženih radnika bude ispod preporučenog doznog ograničenja.

Uz članak 15.

Ovim se člankom propisuje ograničenje za osobe mlađe od 18 godina, ali starije od 16 godina, koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja.

Uz članak 16.

Članak propisuje obveze nositelja odobrenja, korisnika i vanjskog izvođača u slučaju trudnoće izložene radnice, odnosno u slučaju kada izložena radnica doji.

Uz članak 17.

Ovaj članak je temelj za donošenje pravilnika kojim će se propisati uvjeti za provedbu i način provedbe nemedicinskog ozračenja te mjere zaštite osoba izloženih nemedicinskom ozračenju. Također, ovim člankom propisuje se obveza uključenosti stručnjaka za medicinsku fiziku u provedbu medicinskog ozračenja u opsegu razmjernom radiološkom riziku vezanom uz to ozračenje te u provedbu nemedicinskog ozračenja uporabom opreme koja se koristi u svrhu provedbe medicinskog ozračenja. Članak je temelj za donošenje pravilnika kojim će se propisati uvjeti kojima mora udovoljavati stručnjak za medicinsku fiziku.

Uz članak 18.

Ovim člankom dodaje se da će i način određivanja kategorije izloženih radnika biti propisan pravilnikom.

Uz članak 19.

Ovim člankom se u članku 31. ispravlja referiranje na broj stavka u članku 29., a kojim se propisuju uvjeti kojima moraju udovoljavati osobe koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja.

Uz članak 20.

Ovim člankom dodaje se da će način nadziranja u području nadgledanja i posebna pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprječavanja širenja radioaktivnog onečišćenja u području posebnog nadgledanja te način kontrole i/ili ograničavanja pristupa biti propisani pravilnikom.

Uz članak 21.

Ovim člankom mijenja se članak kojim se propisuju obveze nositelja odobrenja.

Uz članak 22.

Ovim člankom mijenja se članak kojim se propisuju obveza imenovanja osobe odgovorne za zaštitu od ionizirajućeg zračenja, njezini poslovi i odgovornost te odgovornosti nositelja odobrenja i korisnika u odnosu na tu osobu.

Uz članak 23.

Ovim člankom usklađuje se Zakon s člankom 20. stavkom 4. i člankom 21. stavcima 1. do 4. Direktive Vijeća 2013/59/Euratom od 5. prosinca 2013. o osnovnim sigurnosnim standardima za zaštitu od opasnosti koje potječu od izloženosti ionizirajućem zračenju, i o stavljanju izvan snage direktiva 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom.

Uz članak 24.

Ovim člankom utvrđena su područja u okviru kojih stručnjak za zaštitu od ionizirajućeg zračenja savjetuje nositelja odobrenja i korisnika vezano uz usklađivanje s odredbama sadržanim u pozitivnim propisima koji se odnose na profesionalno ozračenje i ozračenje pojedinog stanovnika te obveza nositelja odobrenja i korisnika u smislu savjetovanja s tim stručnjakom. Članak je temelj za donošenje pravilnika kojim će se propisati uvjeti za davanje potvrde pojedincu kojom se dokazuje stručnost za zaštitu od ionizirajućeg zračenja za pojedino područje, rokovi valjanosti i način obnove te potvrde. Također, ovim člankom utvrđene su obveze vanjskog izvođača i nositelja odobrenja, a vezano uz zaštitu vanjskih izloženih radnika od ionizirajućeg zračenja.

Uz članak 25.

Ovim člankom usklađuje se Zakon s člankom 6. stavkom c) i člankom 8.b stavkom 2.c Direktive Vijeća 2014/87/Euratom od 8. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/71/Euratom o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja.

Uz članak 26.

Ovim člankom mijenja se naslov iznad članka 50. Zakona te se odvaja djelatnost zbrinjavanja istrošenog nuklearnog goriva od djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora.

Uz članak 27.

Ovim člankom se umjesto obveze prouzročitelja da kroz naknadu zbrinjavanja financira rad Centra za zbrinjavanje otpada uvodi obveza prouzročitelja/vlasnika.

Uz članak 28.

Ovim člankom detaljnije se razrađuju obveze onečišćivača i nadležnog tijela u procesu sanacije.

Uz članak 29.

Ovim člankom mijenja se naslov iznad članka 65. i definiraju obveze u slučaju onečišćenja većih razmjera za koje onečišćivač ne može osigurati provedbu sanacije ili se ne nalazi na području Republike Hrvatske.

Uz članak 30.

Ovim člankom omogućuje se donošenje akcijskog plana za radon za rješavanje dugoročnih rizika od ozračenja radonom u stambenim zgradama, zgradama s javnim pristupom te na radnim mjestima.

Uz članak 31.

Ovim člankom omogućuje se utvrđivanje uvjeta, kriterija i načina postupanja u slučajevima postojećeg ozračenja.

Uz članak 32.

Ovim člankom mijenja se naslov iznad članka 66. Zakona te se uvodi primarna odgovornost nositelja odobrenja za provedbu nuklearnog osiguranja uz obvezu izrade Plana nuklearnog osiguranja. Temeljem istog članka Zavod je dužan temeljem procijene prijetnje izraditi Prijetnju predviđenu projektnom osnovom kao osnovu za izradu Plana nuklearnog osiguranja. Ovim člankom uvodi se mogućnost sigurnosne zapreke za rad u nekom postrojenjima ili djelatnostima te s pojedinim kategorijama nuklearnog materijala i radioaktivnih izvora.

Uz članak 33.

Ovim člankom dodaju se u Zakon članci 66.a, 66.b i 66.c kojima se omogućuje ravnatelju Zavoda donošenje pravilnika iz područja nuklearnog osiguranja te se uređuje uloga Zavoda pri povratku radioaktivnog i nuklearnog materijala izvan nadzora i međunarodna suradnja i pomoć na području nuklearnog osiguranja.

Uz članak 34.

U ovom se članku dodatno preciziraju obveze vlasnika nuklearnog materijala, posjednika nuklearnog materijala, korisnika ili nositelja odobrenja vezano za pregled temeljem međunarodnih sporazuma.

Uz članak 35.

Ovim člankom prestaje ispitivanje i praćenje vrste i aktivnosti radioaktivnih tvari u predmetima opće uporabe u okviru praćenja stanja okoliša. Uspostavlja se obveza praćenja u javnim prostorima.

Uz članak 36.

U ovom članku je naveden datum izvješćivanja sukladno Direktivi Vijeća 2014/87/Euratom od 8. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/71/Euratom o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja.

Uz članak 37.

U ovom se članku preciziraju obveze Zavoda vezano za tematske stručne preglede nuklearnih postrojenja.

Uz članak 38.

Ovim člankom briše se članak 74. Zakona koji se odnosi na visine naknada, vrste i visinu dodatnih troškova te način plaćanja za poslove koje obavlja Zavod, a koji su trebali biti propisani pravilnikom ravnatelja Zavoda.

Uz članak 39.

Ovim člankom usklađuje se članak 77. stavak 5. Zakona s definicijom nuklearnog osiguranja.

Uz članak 40.

Ovim člankom definira se izgled, vrsta, trajanje i način uporabe službene odore u kojoj inspektori Zavoda obavljaju inspekcijske poslove iz djelokruga Zavoda.

Uz članke 41. i 42.

Ovim člancima proširuju se prava, obveze i ovlasti inspektora Zavoda u cilju učinkovitije provedbe inspekcijskog nadzora.

Uz članak 43.

Ovim člankom dodatno se definiraju obveze nadzirane pravne i fizičke osobe u cilju učinkovitije provedbe inspekcijskog nadzora.

Uz članak 44.

Ovim člankom usklađuje se članak 85. Zakona s odredbama Prekršajnog zakona (Narodne novine, br. 107/07, 39/13, 157/13, 110/15 i 70/17).

Uz članak 45.

Ovim člankom proširuju se prava i ovlasti inspektora Zavoda u cilju učinkovitije provedbe inspekcijskog nadzora.

Uz članak 46.

Ovim člankom usklađuje se članak 89. Zakona s odredbama Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09).

Uz članak 47.

Ovim člankom usklađuje se članak 90. Zakona s odredbama Prekršajnog zakona (Narodne novine, br. 107/07, 39/13, 157/13, 110/15 i 70/17).

Uz članak 48.

Ovim člankom usklađuju se prekršajne odredbe za viši razred novčanih kazni Zakona s novim člancima ovoga Zakona.

Uz članak 49.

Ovim člankom definira se dodatna prekršajna odredba za fizičke osobe.

Uz članak 50.

Ovim člankom usklađuju se prekršajne odredbe za srednji razred novčanih kazni Zakona s novim člancima ovoga Zakona.

Uz članak 51.

Ovim člankom usklađuju se prekršajne odredbe za niži razred novčanih kazni Zakona s novim člancima ovoga Zakona.

Uz članak 52.

Ovim člankom određuju se rokovi u kojima će Zavod donijeti pravilnike, Akcijski plan i dokument Prijetnja predviđena projektnom osnovom.

Uz članak 53.

Ovim člankom uređuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 1.

Ovim se Zakonom određuju mjere radiološke sigurnosti, mjere fizičkog osiguranja te neširenja nuklearnog oružja pri obavljanju nuklearnih djelatnosti i djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, u svrhu omogućavanja primjerene zaštite pojedinaca, društva i okoliša, u sadašnjosti i budućnosti, od štetnih posljedica ionizirajućeg zračenja i omogućavanja sigurnog obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nuklearnih djelatnosti, zbrinjavanja radioaktivnog otpada i fizičkog osiguranja izvora ionizirajućeg zračenja i nuklearnih postrojenja.

Članak 2.

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

- Uredbom Vijeća (Euratom) br. 1493/93 od 8. lipnja 1993. o pošiljkama radioaktivnih tvari između država članica (SL L 148, 19. 6. 1993.)
- Uredbom Komisije (Euratom) br. 302/2005 od 8. veljače 2005. o primjeni nadzora sigurnosti Euratoma (SL L 54, 28. 2. 2005.)
- Uredbom Komisije (Euratom) br. 66/2006 od 16. siječnja 2006. o izuzeću prijenosa malih količina ruda, sirovina i posebnih fisibilnih materijala od primjene pravila poglavlja o opskrbi (SL L 11, 17. 1. 2006.)
- Direktivom Vijeća br. 89/618/Euratom od 27. studenoga 1989. o obavješćivanju stanovništva o mjerama zdravstvene zaštite koje treba primijeniti i koracima koje treba poduzeti u slučaju radiološke opasnosti (SL L 357, 7. 12. 1989.)
- Direktivom Vijeća br. 90/641/Euratom od 4. prosinca 1990. o operativnoj zaštiti vanjskih radnika, koji su tijekom svoga djelovanja u područjima pod nadzorom izloženi opasnosti od ionizirajućeg zračenja (SL L 349, 13. 12. 1990.)
- Direktivom Vijeća br. 96/29/Euratom od 13. svibnja 1996. o utvrđivanju osnovnih sigurnosnih normi za zaštitu zdravlja radnika i stanovništva od opasnosti od ionizirajućeg zračenja (SL L 159, 29. 6. 1996.)
- Direktivom Vijeća 97/43/Euratom od 30. lipnja 1997. o zaštiti zdravlja pojedinaca od opasnosti od ionizirajućeg zračenja u vezi s medicinskim izlaganjem i o stavljanju izvan snage Direktive 84/466/Euratom (SL L 180, 9. 7. 1997.)
- Direktivom Vijeća br. 2003/122/Euratom od 22. prosinca 2003. o kontroli visokoaktivnih zatvorenih radioaktivnih izvora i izvora bez posjednika (SL L 346, 31. 12. 2003.)
- Direktivom Vijeća br. 2006/117/Euratom od 20. studenoga 2006. o nadzoru i kontroli pošiljaka radioaktivnog otpada i istrošenog goriva (SL L 337, 5. 12. 2006.)
- Direktivom Vijeća br. 2009/71/Euratom od 25. lipnja 2009. o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja (SL L 172, 2. 7. 2009.)
- Direktivom Vijeća br. 2011/70/Euratom od 19. srpnja 2011. o uspostavi okvira Zajednice za odgovorno i sigurno zbrinjavanje istrošenog goriva i radioaktivnog otpada (SL L 199, 2. 8. 2011.),

– Direktivom Vijeća 2013/59/Euratom od 5. prosinca 2013. o osnovnim sigurnosnim standardima za zaštitu od opasnosti koje potječu od izloženosti ionizirajućem zračenju, i o stavljanju izvan snage direktiva 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (SL L 13, 17. 1. 2014.).

Članak 4.

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

Centar za zbrinjavanje radioaktivnog otpada jest ustrojstvena jedinica Fonda za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško, a uključuje objekte za obradu, kondicioniranje, manipuliranje, dugoročno skladištenje i odlaganje radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora podrijetlom s teritorija Republike Hrvatske, uključivo i središnje skladište, te radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva koji nisu nastali na teritoriju Republike Hrvatske, a čija obveza zbrinjavanja proizlazi iz bilateralnih ugovora sklopljenih prije dana stupanja na snagu ovoga Zakona

djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja jest ljudska aktivnost tijekom koje može doći do povećanja ozračenja pojedinca od umjetnog izvora ionizirajućeg zračenja ili od prirodnih izvora ionizirajućeg zračenja kada se obrađuju zbog fizijskih ili fertilnih svojstava, osim u slučaju ozračenja pri izvanrednom događaju

dozvola za uporabu izvora ionizirajućeg zračenja jest rješenje kojim Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost (u daljnjem tekstu: Zavod) nositelju odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja dopušta uporabu određenog izvora ionizirajućeg zračenja

fisija jest proces cijepanja jezgre atoma na dva dijela sličnih masa tijekom kojeg dolazi do oslobađanja energije i emisije nekoliko neutrona

fizički inventar jest zbroj svih izmjerenih ili procijenjenih količina nuklearnog materijala u šaržama koji je na raspolaganju u određenom vremenu unutar pojedine zone materijalne bilance

fizičko osiguranje podrazumijeva mjere sprječavanja neovlaštenog pristupa ili oštećivanja, gubitka, krađe ili neovlaštenog prijenosa izvora ionizirajućeg zračenja, nuklearnog materijala ili posebne opreme

INES ljestvica jest kategorizacija nuklearnih i radioloških događaja, nezgoda i nesreća kako je odredila Međunarodna agencija za atomsku energiju

intervencije jesu sustavne, unaprijed planirane mjere kojima se smanjuje već postojeća razina izlaganja ionizirajućem zračenju ili mogućnost ozračenja ionizirajućim zračenjem koje je posljedica izvanrednog događaja

intervencijske razine jesu razine očekivanoga ozračenja koje bi moglo nastati kao posljedica izvanrednoga događaja ili kroničnoga izlaganja ionizirajućem zračenju u okolišu, kod kojih se poduzimaju posebne zaštitne mjere

ionizirajuće zračenje jest elektromagnetsko i čestično zračenje čijim prolazom u tvari izravno ili neizravno nastaju parovi pozitivno i negativno električki nabijenih čestica – iona

iskorišteni izvor jest onaj radioaktivni izvor koji se ne koristi ili se ne namjerava koristiti za obavljanje prethodno odobrene djelatnosti

istrošeno nuklearno gorivo jest nuklearno gorivo koje je bilo ozračeno u reaktorskoj jezgri i iz nje je trajno uklonjeno; istrošeno gorivo može se smatrati uporabljivim izvorom koji se može ponovno preraditi ili ga se može namijeniti za odlaganje ako ga se smatra radioaktivnim otpadom

izloženi radnik jest osoba za koju postoji vjerojatnost da tijekom obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja ili nuklearne djelatnosti bude ozračena iznad granica ozračenja propisanih za pojedinog stanovnika

izvanredni događaj jest događaj u vezi s izvorima ionizirajućeg zračenja ili sigurnošću nuklearnih postrojenja prouzročen okolnostima koje više nisu pod nadzorom, a čija posljedica može biti ili je povećano ozračenje pojedinca ili grupe ljudi ili radioaktivno onečišćenje okoliša

izvor bez posjednika jest radioaktivni izvor koji nije pod nadzorom u smislu ovoga Zakona, bez obzira na to je li bio pod nadzorom ili je ostavljen, izgubljen, premješten, ukraden ili je predmet djelatnosti bez odobrenja

izvor ionizirajućeg zračenja jest svaki uređaj, instalacija ili tvar koja proizvodi ili odašilje ionizirajuće zračenje, a koji nisu isključeni od primjene ovoga Zakona, uključujući i nuklearni materijal

izvorni materijal jest uranij koji sadržava mješavinu izotopa koja se pojavljuje u prirodi, uranij čiji je sadržaj izotopa uranija-235 manji od prirodnog, torij, sve prethodno navedene tvari u obliku metala, legure, kemijskih spojeva ili koncentrata, ostale tvari koje sadržavaju jednu od prethodno navedenih tvari ili više njih, u koncentraciji koju određuje Zavod

korisnik jest pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojoj za uporabu izvora ionizirajućeg zračenja nije potrebno odobrenje za obavljanje određene djelatnosti s izvorom ionizirajućeg zračenja

načelo opravdanosti u odnosu na djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, odnosno nuklearnih djelatnosti ostvaruje se ako djelatnost koja uključuje ozračenje ljudi daje korist izloženim pojedincima ili društvu koja je u svim okolnostima veća od štetnosti zbog izlaganja ionizirajućem zračenju, uvažavajući gospodarske, socijalne i druge čimbenike. Načelo opravdanosti u odnosu na intervencije postiže se tako da svaka intervencija mora ublažiti posljedice izvanrednoga događaja, a posebno smanjiti izlaganje ljudi ionizirajućem zračenju zbog izvanrednoga događaja

načelo optimizacije zaštite od ionizirajućeg zračenja u odnosu na djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, odnosno nuklearnih djelatnosti ostvaruje se provedbom mjera zaštite kojima se izlaganje radnika i drugih osoba ionizirajućem zračenju od svih djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nuklearnih djelatnosti i svih izvora ionizirajućeg zračenja smanjuje toliko nisko koliko je razumno moguće unutar propisanih granica, uvažavajući tehničke, organizacijske, gospodarske, zdravstvene i socijalne čimbenike. Načelo optimizacije u odnosu na intervencije ostvaruje se tako da provedba, opseg i trajanje svake intervencije mora postići najveći razumno moguć pozitivan učinak

načelo ograničenja ozračenja provodi se tako da izloženost pojedinca od djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, odnosno nuklearne djelatnosti mora biti ograničena, a primijenjene mjere radiološke i nuklearne sigurnosti određene ovim Zakonom moraju osigurati da izlaganje osoba ionizirajućem zračenju neće prijeći utvrđene granice

nositelj odobrenja jest pravna ili fizička osoba, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojem je dano odobrenje i koji je odgovoran za obavljanje određene djelatnosti s izvorom ionizirajućeg zračenja ili nuklearne djelatnosti ili djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora ili istrošenog nuklearnog goriva ili obavljanje aktivnosti koje se ne ubrajaju u djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, a pri kojima može doći do povećanja ozračenja radnika i stanovnika od prirodnih izvora ionizirajućeg zračenja

nuklearna sigurnost obuhvaća postizanje odgovarajućih pogonskih uvjeta radi sprječavanja izvanrednog događaja ili umanjivanja posljedica izvanrednog događaja, radi zaštite radnika, javnosti i okoliša od štetnih posljedica ionizirajućeg zračenja

nuklearne djelatnosti su:

- a) korištenje nuklearnog materijala u energetske svrhe (nuklearni reaktor u nuklearnoj elektrani, nuklearnoj toplani i nuklearnoj propulziji)
- b) korištenje nuklearnog materijala u istraživačke svrhe (istraživački reaktor)
- c) obogaćivanje i proizvodnja nuklearnog goriva
- d) prerada istrošenog goriva
- e) skladištenje radioaktivnog otpada na lokaciji nuklearnog postrojenja u svrhu pogona nuklearnog postrojenja
- f) skladištenje istrošenog nuklearnog goriva.

nuklearni gorivni ciklus podrazumijeva sve djelatnosti u proizvodnji nuklearne energije uključujući: nalaženje sirovina i proizvodnju nuklearnoga goriva, uporabu nuklearnoga goriva u nuklearnome reaktoru, prestanak rada i razgradnju nuklearnoga postrojenja, zbrinjavanje radioaktivnoga otpada podrijetlom iz nuklearnih postrojenja, zbrinjavanje istrošenog nuklearnog goriva te sva istraživanja u svezi s tim djelatnostima

nuklearni materijal uključuje posebni fisibilni materijal, izvorni materijal i rude. Za potrebe fizičkog osiguranja nuklearni materijal uključuje samo onaj posebni fisibilni materijal i izvorni materijal koji podliježe mjerama fizičke zaštite u skladu s Konvencijom o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala («Narodne novine» – Međunarodni ugovori, br. 5/01.) i pravilnikom kojim se regulira fizička zaštita nuklearnog materijala

nuklearno postrojenje jest:

- a) postrojenje za obogaćivanje, postrojenje za proizvodnju nuklearnog goriva, nuklearna elektrana, postrojenje za preradu ozračenog nuklearnog goriva, istraživački reaktor, postrojenje za skladištenje istrošenog nuklearnog goriva i
- b) postrojenje za skladištenje radioaktivnog otpada koje se nalazi na lokaciji i izravno je u vezi s radom nuklearnog postrojenja navedenog pod točkom a) ove definicije.

obogaćeni uranij jest uranij obogaćen izotopom 235 ili 233, znači uranij koji sadrži izotop 235 ili 233 ili oba u takvoj količini da je omjer zbroja tih izotopa prema izotopu 238 veći od omjera izotopa 235 prema izotopu 238 koji se pojavljuje u prirodi

obogaćenje jest odnos zajedničke težine uranija-233 i uranija-235 prema težini ukupnog uranija o kojem je riječ

odlagalište jest objekt čija svrha je odlaganje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora ili istrošenog nuklearnog goriva

odlaganje jest djelatnost kontroliranog, trajnog smještaja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva u odlagalište bez namjere da se ponovno uključe u bilo koju djelatnost s radioaktivnim tvarima

odobrenje za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja jest rješenje kojim Zavod pravnoj ili fizičkoj osobi, tijelu državne uprave i drugom državnom tijelu ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, dopušta obavljanje određene djelatnosti s izvorom ionizirajućeg zračenja, isključujući nuklearne djelatnosti

odobrenje za obavljanje nuklearne djelatnosti jest rješenje kojim Zavod pravnoj ili fizičkoj osobi, tijelu državne uprave i drugom državnom tijelu ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, dopušta obavljanje nuklearne djelatnosti

odobrenje za obavljanje djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i/ili istrošenog nuklearnog goriva jest rješenje kojim Zavod pravnoj ili fizičkoj osobi, tijelu državne uprave i drugom državnom tijelu ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, dopušta obavljanje određene djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i/ili istrošenog nuklearnog goriva

osiromašeni uranij jest uranij koji sadrži manje izotopa uranija-235 nego prirodni uranij, tj. manje od 0,72 %

otvoreni radioaktivni izvor jest radioaktivni izvor koji nije zatvoreni radioaktivni izvor, a može biti u krutom, tekućem ili plinovitom stanju

ovlašteni izvršitelj za nuklearnu sigurnost jest pravna ili fizička osoba koju je Zavod rješenjem ovlastio za obavljanje određenih stručnih poslova iz područja nuklearne sigurnosti

ovlašteni stručni tehnički servis jest pravna osoba koju je Zavod rješenjem ovlastio za obavljanje određenih poslova radiološke sigurnosti

ozračenje jest izlaganje ionizirajućem zračenju. Ono može biti vanjsko ili unutarnje, ovisno o tome je li izvor ionizirajućeg zračenja izvan ili unutar tijela

podaci o šarži su ukupna masa svakog elementa nuklearnog materijala, a za plutonij i uranij i izotopni sastav

područje izloženosti jest područje na kojem postoji mogućnost da pojedinac ili grupa ljudi bude izložena ionizirajućem zračenju iznad granice ozračenja propisane za pojedinog stanovnika. Područje izloženosti dijeli se na područje nadgledanja i područje posebnog nadgledanja

područje nadgledanja jest dio područja izloženosti koje se nadzire radi zaštite od ionizirajućeg zračenja

područje posebnog nadgledanja jest dio područja izloženosti u kojem se primjenjuju posebna pravila zaštite od ionizirajućeg zračenja ili sprečavanja širenja radioaktivnog onečišćenja, a kojem je pristup kontroliran i/ili ograničen

pojedinac stanovnik jest fizička osoba, isključujući izložene radnike i osobe koje se obučavaju ili školuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja za vrijeme rada i obrazovanja

ponovna prerada jest postupak ili djelatnost čija je namjena izdvojiti fisibilne i oplodne materijale iz istrošenog goriva za daljnju uporabu

posebna oprema jest oprema i nenuklearni materijal koji se koriste za nuklearne djelatnosti u mirnodopske svrhe, a mogu se iskoristiti i za proizvodnju nuklearnog oružja

posebni fisibilni materijal je plutonij-239, uranij-233, uranij obogaćen izotopom uranija-235 ili uranija-233 i svaka tvar koja sadržava jedan ili više gore navedenih izotopa te drugi fisibilni materijali koje određuje Zavod

postrojenje za zbrinjavanje istrošenog goriva jest objekt ili postrojenje čija je primarna svrha zbrinjavanje istrošenog goriva

postrojenje za zbrinjavanje radioaktivnog otpada jest objekt ili postrojenje čija je primarna svrha zbrinjavanje radioaktivnog otpada

prirodna radioaktivna tvar sa svojstvima promijenjenim korištenjem tehnoloških postupaka jest prirodna tvar u kojoj je koncentracija pojedinih radionuklida promijenjena ljudskim djelovanjem izvan nuklearnog gorivnog ciklusa tako da je aktivnost ili koncentracija aktivnosti radionuklida koje sadrži takva radioaktivna tvar iznad granice koju pravilnikom propisuje ravnatelj Zavoda

prouzročitelj radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora, odnosno istrošenog nuklearnog goriva jest pravna ili fizička osoba čijom djelatnošću nastaje radioaktivni otpad, iskorišteni izvori, odnosno istrošeno nuklearno gorivo

radioaktivne tvari jesu tvari koje sadrže, osim ostalih, i atome s nestabilnim jezgama koje svojim raspadom proizvode ionizirajuće zračenje

radioaktivni izvor jest radioaktivna tvar koja nije izuzeta

radioaktivni otpad jest otpadna tvar u plinovitom, tekućem ili krutom stanju nastala obavljanjem djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva te obavljanjem djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nuklearnom djelatnošću ili tijekom pogona nuklearnog postrojenja za koju nije predviđena daljnja uporaba, bez obzira na fizički oblik i kemijska svojstva, koja sadrži radioaktivne tvari čija je aktivnost, koncentracija ili zračenje iznad granice koju pravilnikom propisuje ravnatelj Zavoda

radioaktivno onečišćenje jest onečišćenje bilo kojeg materijala, površine, okoliša ili pojedinog stanovnika radioaktivnim tvarima. Ako se radi o organizmu, radioaktivno onečišćenje uključuje i vanjsko onečišćenje kože i unutarnje onečišćenje bez obzira na način unošenja radionuklida

radiološka sigurnost podrazumijeva mjere kojima je svrha smanjenje ozračenja izloženog radnika i pojedinog stanovnika, povećanje operativne sigurnosti pri radu s izvorima ionizirajućeg zračenja, sprječavanje okolnosti koje mogu prouzročiti izvanredni događaj i svođenje mogućih štetnih posljedica na minimum

radionuklid jest atom s karakterističnim brojem protona i neutrona i energijskim stanjem jezgre koja ima svojstvo radioaktivnosti, tj. nije stabilna

rude u smislu primjene mjera jamstva propisanih ovim Zakonom su sve rude koje sadržavaju prosječnu koncentraciju tvari iz kojih se prikladnom kemijskom ili fizičkom obradom može dobiti izvorni materijal i to su sve uranijeve rude koje sadržavaju najmanje 0,1 % uranija, torijeve rude koje sadržavaju najmanje 3 % torija i monaziti koji sadržavaju najmanje 10 % torija ili 0,1 % uranija

sanacija podrazumijeva uklanjanje radioaktivnog onečišćenja, zbrinjavanje radioaktivnog izvora, odnosno poduzimanje svih drugih prijeko potrebnih mjera radi smanjenja štete za ljude i okoliš ili uklanjanja daljnjih rizika, opasnosti ili šteta

skladište jest objekt za skladištenje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora, ili istrošenog nuklearnog goriva za potrebe obavljanja djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva

skladištenje jest djelatnost kontroliranog smještanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva u građevinu namijenjenu skladištenju s namjerom da se taj radioaktivni otpad, istrošeno nuklearno gorivo i iskorišteni izvori ponovno uključe u neku od djelatnosti

šarža jest dio nuklearnog materijala koji se uzima kao jedinica za evidenciju na ključnoj točki mjerenja i za koji se sastav i količina definiraju jednim jedinim skupom specifikacija ili mjerenja

trajno izloženo područje jest područje koje je onečišćeno radioaktivnim materijalima u tolikoj mjeri da uklanjanje onečišćenja ne bi bilo tehnički i financijski opravdano

zatvaranje jest okončanje svih djelatnosti u određenom trenutku nakon smještanja istrošenog goriva ili radioaktivnog otpada u odlagalište, uključujući završne inženjerske ili druge radove koji su potrebni kako bi se u odlagalištu stvorili uvjeti koji su dugoročno sigurni

zatvoreni radioaktivni izvor jest radioaktivni izvor zatvoren u nepropusnoj ovojnici od neradioaktivne tvari tako da radioaktivna tvar ne može doći u dodir s okolišem

zbrinjavanje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva podrazumijeva sve administrativne i operativne postupke koji su uključeni u djelatnost obrade, kondicioniranja, manipuliranja, prijevoza, skladištenja i odlaganja, isključujući prijevoz izvan lokacije zbrinjavanja

zona materijalne bilance jest prostor u kojem je u određeno vrijeme (kad je to potrebno) moguće obaviti fizičku inventuru nuklearnog materijala i u svako vrijeme odrediti količinu tog materijala unesenog u zonu, odnosno iznesenog iz zone.

Članak 7.

(1) Zavod kao tijelo državne uprave nadležan je za poslove radiološke i nuklearne sigurnosti.

(2) U svrhu provedbe mjera radiološke i nuklearne sigurnosti Zavod:

1. odobrava obavljanje nuklearne djelatnosti
2. odobrava obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja
3. odobrava nabavu, uvoz, izvoz, prijevoz i provoz izvora ionizirajućeg zračenja
4. odobrava uporabu izvora ionizirajućeg zračenja
5. provodi nezavisne analize sigurnosti i izdaje rješenja i suglasnosti za smještaj, projektiranje, gradnju, uporabu te razgradnju postrojenja u kojem će se obavljati nuklearna djelatnost
6. sudjeluje u postupku izdavanja lokacijske dozvole, građevinske dozvole i u postupku izdavanja uporabne dozvole za građevine u kojima su smješteni izvori ionizirajućeg zračenja ili se obavlja djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja u skladu s posebnim propisom
7. ovlašćuje i nadzire stručni rad ovlaštenih stručnih tehničkih servisa i ovlaštenih izvršitelja za nuklearnu sigurnost
8. organizira i nadzire, a po potrebi i provodi ispitivanja prisutnosti vrste i jakosti ionizirajućeg zračenja u okolišu, hrani i hrani za životinje i predmetima opće uporabe u redovitim uvjetima te u slučaju sumnje na izvanredni događaj

9. vodi očevidnike o dozvolama, suglasnostima, rješenjima i potvrdama, koje izdaje u okviru svojih ovlasti, te vodi i nadzire očevidnike o izvorima ionizirajućeg zračenja, nositeljima odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja i nuklearne djelatnosti, korisnicima, izloženim radnicima, stupnju ozračenosti izloženih radnika te stupnju ozračenosti osoba izloženih medicinskom ozračenju i drugih osoba
10. obavlja inspekcijske poslove vezane uz nadzor provedbe odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona
11. izrađuje stručne podloge za nastavne programe i planove za redovito i dopunsko obrazovanje te obnovu znanja iz područja radiološke sigurnosti
12. osigurava stručnu pomoć za provođenje uredbe o mjerama zaštite od ionizirajućeg zračenja te intervencija u slučaju izvanrednoga događaja
13. obavješćuje sredstva javnog informiranja, nadležna tijela, organizacije, udruge i međunarodne institucije o izvanrednim događajima vezanim uz izvore ionizirajućeg zračenja
14. osigurava stručnu pomoć i suradnju u poslovima suzbijanja nedozvoljenog prometa nuklearnog i drugog radioaktivnog materijala tijelima državne uprave nadležnim za te poslove
15. prati stanje sigurnosti nuklearnih elektrana u regiji i provodi procjenu opasnosti od mogućih nuklearnih nesreća u njima, a osobito za Nuklearnu elektranu Krško u Sloveniji i Nuklearnu elektranu Paks u Mađarskoj
16. daje dozimetrijske procjene izlaganja ionizirajućem zračenju izloženih radnika, stanovništva od medicinskog ozračenja te od izlaganja ionizirajućem zračenju od radionuklida iz okoliša
17. provodi obveze koje je Republika Hrvatska preuzela prema međunarodnim konvencijama, ugovorima i sporazumima, a odnose se na zaštitu od ionizirajućeg zračenja, nuklearnu sigurnost, nuklearnu štetu i primjenu mjera zaštite u svrhu neširenja nuklearnog oružja
18. surađuje s međunarodnim i domaćim organizacijama i društvima s područja radiološke i nuklearne sigurnosti te imenuje svoje stručne predstavnike koji sudjeluju u radu tih organizacija i društava ili prate njihov rad
19. koordinira poslove tehničke suradnje s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju za sve sudionike iz Republike Hrvatske
20. potiče i podupire znanstveni i razvojnoistraživački rad, potiče stručna, statistička i druga istraživanja u skladu sa zahtjevima i potrebama razvoja radiološke i nuklearne sigurnosti u Republici Hrvatskoj
21. izdaje upute za provođenje međunarodnih preporuka i normi te oblikuje standarde i metode u praćenju stanja radiološke i nuklearne sigurnosti
22. organizira dopunsko stručno obrazovanje te obnovu znanja o primjeni mjera radiološke sigurnosti
23. obavlja i druge poslove iz svoje nadležnosti na temelju ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona i drugih propisa.

III. ODOBRENJA I DOZVOLE

Odobrenje za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja

Članak 9.

- (1) Djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja ne smije se započeti obavljati prije nego što Zavod izda odobrenje.
- (2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje se, odnosno uskraćuje rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.
- (3) Popis djelatnosti i popis dokumenata kojima se u postupku davanja odobrenja iz stavka 1. ovoga članka dokazuje da je udovoljeno uvjetima propisanim ovim Zakonom propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda.
- (4) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje se na rok od najduže deset godina.
- (5) Popis aktivnosti koje se ne ubrajaju u djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, a pri kojima može doći do povećanja ozračenja radnika i stanovnika od prirodnih izvora ionizirajućeg zračenja te uvjete za obavljanje tih aktivnosti propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda.

Dozvola za uporabu izvora ionizirajućeg zračenja

Članak 10.

- (1) Nositelj odobrenja za obavljanje djelatnosti iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona ne smije započeti koristiti izvor ionizirajućeg zračenja prije nego što Zavod izda dozvolu za uporabu toga izvora.
- (2) Dozvola iz stavka 1. ovoga članka daje se, odnosno uskraćuje rješenjem protiv kojega nije dopuštena žalba, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.
- (3) Popis dokumenata kojima se u postupku davanja dozvole iz stavka 1. ovoga članka dokazuje da je udovoljeno uvjetima propisanim ovim Zakonom propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda.
- (4) Dozvola iz stavka 1. ovoga članka daje se na rok od najduže pet godina.

Izuzete od zahtjeva za ishođenje odobrenja, odnosno dozvole za uporabu

Članak 11.

- (1) Uvjete za izuzimanje od zahtjeva za ishođenje odobrenja za obavljanje djelatnosti i dozvole za uporabu radioaktivnih izvora i električnih uređaja koji proizvode ionizirajuće zračenje propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda.

(2) Na tvari ili uređaje onečišćene radionuklidima čija koncentracija ne prelazi koncentracije koje su propisane pravilnikom koji donosi ravnatelj Zavoda ne primjenjuju se odredbe članka 9. i 10. ovoga Zakona.

Članak 14.

(1) Izbor područja za smještaj nuklearnog postrojenja izvodi se na temelju posebne sigurnosne analize, na temelju koje se ocjenjuju:

- svi čimbenici na području smještanja nuklearnog postrojenja koji mogu utjecati na nuklearnu sigurnost postrojenja tijekom pogona postrojenja i
- utjecaj pogona postrojenja na stanovništvo i okoliš.

(2) Popis čimbenika na području smještanja nuklearnog postrojenja koji mogu utjecati na nuklearnu sigurnost te detaljan sadržaj i opseg analize iz stavka 1. ovoga članka određuje pravilnikom ravnatelj Zavoda, u suradnji s ministrom nadležnim za zaštitu okoliša.

Članak 16.

(1) Uz zahtjev za dobivanje suglasnosti iz članka 15. ovoga Zakona pravna osoba koja namjerava graditi nuklearno postrojenje mora priložiti, uz projektnu dokumentaciju, prethodno sigurnosno izvješće i mišljenje ovlaštenog izvršitelja za nuklearnu sigurnost o mjerama nuklearne sigurnosti za gradnju, odnosno razgradnju postrojenja.

(2) Pravna osoba koja namjerava graditi nuklearno postrojenje mora osigurati dopunu prethodnog sigurnosnog izvješća ako za vrijeme gradnje postrojenja ili za vrijeme testnog pogona dođe do promjene stanja na koje se odnosi prethodno sigurnosno izvješće.

(3) Suglasnost iz članka 15. ovoga Zakona izdaje se uz projekt za dobivanje lokacijske, građevinske i uporabne dozvole.

(4) Zavod odobrava prethodno sigurnosno izvješće iz stavka 1. ovoga članka u postupku izdavanja suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Detaljni sadržaj projektne dokumentacije i prethodnog sigurnosnog izvješća iz stavka 1. ovoga članka propisat će se pravilnikom koji donosi ravnatelj Zavoda.

(6) Suglasnost iz članka 15. ovoga Zakona izdaje se u roku od 15 dana nakon zaprimanja urednog zahtjeva.

(7) Suglasnosti iz članka 15. ovoga Zakona mora sadržavati i uvjete pokusnog rada, način i vrijeme njegova trajanja.

(8) Suglasnost iz članka 15. ovoga Zakona ukinut će se ako unutar dvije godine od dana kada je suglasnost postala pravomoćna nije započela gradnja postrojenja iz članka 15. ovoga Zakona.

(9) Uz prethodno sigurnosno izvješće iz stavka 1. ovoga članka investitor mora priložiti i Plan fizičkog osiguranja u skladu s pravilnikom iz članka 66. stavka 2. ovoga Zakona, kao odvojeni i tajni dokument u skladu s propisima o tajnosti podataka.

Ukinanje odobrenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja i dozvole za uporabu izvora ionizirajućeg zračenja te za obavljanje nuklearne djelatnosti

Članak 19.

Zavod može ukinuti odobrenje za obavljanje djelatnost s izvorima ionizirajućeg zračenja iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona, dozvolu za uporabu izvora ionizirajućeg zračenja ili odobrenje za obavljanje nuklearne djelatnosti ako utvrdi da nositelj odobrenja ili korisnik ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i podzakonskim aktima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Članak 20.

Nositelj odobrenja i korisnik odgovoran je za provedbu mjera radiološke i nuklearne sigurnosti te snosi troškove njihove provedbe.

Granice ozračenja

Članak 24.

Granice ozračenja i preporučene granice ozračenja za pojedinog stanovnika, izložene radnike, određene organe ili tkiva čovjekova tijela, osoba koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja, granice izlaganja u posebnim okolnostima zbog provedbe intervencija u izvanrednom događaju te granice između područja nadgledanja i posebnog nadgledanja propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda u suradnji s ministrom nadležnim za zdravlje.

Članak 25.

(1) Osobe mlađe od 18 godina ne smiju raditi u području izloženosti.

(2) Osobe mlađe od 18, a starije od 16 godina smiju se obučavati ili obrazovati za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja u području izloženosti pri čemu ne smiju biti ozračene iznad granica propisanih pravilnikom iz članka 24. ovoga Zakona.

(3) Osobe mlađe od 16 godina za vrijeme obuke ili obrazovanja za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja ne smiju biti u području izloženosti.

Članak 26.

(1) Nositelj odobrenja, odnosno korisnik obvezan je upozoriti izloženu radnicu i osobu koja se obučava ili obrazuje za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja na potrebu ranog obavješćivanja u slučaju trudnoće.

(2) Nakon što izložena radnica ili osoba koja se obučava ili obrazuje za rad u području izloženosti nositelja odobrenja, odnosno korisnika obavijesti o svojoj trudnoći, isti je obvezan izloženoj radnici osigurati uvjete rada takve da ekvivalentna doza za plod bude toliko niska koliko je to razumno moguće postići, s minimalnom vjerojatnosti da ekvivalentna doza do kraja trudnoće dosegne 1 mSv.

(3) Na radnim mjestima na kojima postoji mogućnost radioaktivnog onečišćenja ne smiju raditi žene koje doje.

Članak 27.

(1) Granice ozračenja određene ovim Zakonom ne odnose se na medicinsko ozračenje.

(2) Uvjete, način i mjere zaštite osoba izloženih medicinskom ozračenju propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda u suradnji s ministrom nadležnim za zdravlje.

Članak 28.

(1) Mjerenje osobnog ozračenja izloženih radnika ili osoba koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja provodi se individualnim mjerenjem vanjskog ozračenja, a kod radnika koji rade s otvorenim radioaktivnim izvorima mora se i izmjeriti i/ili procijeniti i unutarnje ozračenje.

(2) Mjerenje osobnog ozračenja osoba iz stavka 1. ovoga članka mora se provoditi na način, u opsegu, trajanju i rokovima koji će biti propisani pravilnikom iz stavka 3. ovoga članka.

(3) Način, trajanje, opseg i rokove mjerenja osobnog ozračenja iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ravnatelj Zavoda u suradnji s ministrom nadležnim za zdravlje.

Članak 31.

(1) Ustanove u okviru čijih se nastavnih planova polaznici obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja moraju polaznicima osigurati provjeru zdravstvene sposobnosti u ustanovama, trgovačkim društvima i kod specijalista medicine rada u privatnoj praksi iz članka 30. ovoga Zakona i mjerenje osobnoga ozračenja tijekom obrazovanja.

(2) Ustanove u okviru čijih se nastavnih planova polaznici obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja ne smiju upisati kandidate koji ne ispunjavaju uvjete propisane pravilnikom iz članka 29. stavka 4. ovoga Zakona.

Članak 32.

(1) Prostor, uređaji i postrojenja u kojima su smješteni izvori ionizirajućeg zračenja ili se obavljaju djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja i/ili aktivnosti iz članka 9. stavka 5. ovoga Zakona, izvori ionizirajućeg zračenja, zaštitna oprema i osobna zaštitna oprema, moraju ispunjavati uvjete kojima se osigurava radiološka sigurnost te zaštita ljudi i okoliša od ionizirajućeg zračenja i od onečišćenja radioaktivnim tvarima.

(2) Uvjeti iz stavka 1. ovoga članka propisat će se pravilnikom koji donosi ravnatelj Zavoda.

(3) Pravilnik kojim se određuju uvjeti za projektiranje, gradnju, uporabu te razgradnju građevina u kojima su smješteni izvori ionizirajućeg zračenja ili se obavljaju djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja i/ili aktivnosti iz članka 9. stavka 5. ovoga Zakona donosi ravnatelj Zavoda, u suradnji s ministrom nadležnim za graditeljstvo, a u dijelu koji se odnosi na fizičku sigurnost i ministrom nadležnim za unutarnje poslove.

Članak 33.

Nositelj odobrenja mora osigurati:

- provjeru zdravstvene sposobnosti izloženih radnika i osoba koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja
- praćenje osobnoga ozračenja izloženih radnika i dostupnost podataka izloženom radniku o rezultatima praćenja
- obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti za izložene radnike
- obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja za radnike koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja
- ispitivanje izvora ionizirajućeg zračenja i uvjeta rada te mjerenje propisanih parametara
- program osiguranja kvalitete i njegovo provođenje
- provjeru kvalitete
- osobna zaštitna sredstva i zaštitnu opremu za izložene radnike te redovitu provjeru ispravnosti tih sredstava
- redovito umjeravanje i provjeru ispravnosti mjernih instrumenata te načina njihova korištenja
- provjeru radioaktivnog onečišćenja osoba, predmeta, okoliša, prostorija i zraka u prostorijama u kojima se obavljaju djelatnosti ili su smješteni izvori ionizirajućeg zračenja
- donošenje, redovito obnavljanje te postupanje u skladu s aktom o ustroju i provedbi mjera radiološke sigurnosti
- donošenje te redovito obnavljanje analize rizika
- donošenje, redovito obnavljanje te postupanje u skladu s pisanim radnim uputama za rad u području izloženosti
- informiranje izloženih radnika o zdravstvenom riziku vezanom uz rad u području izloženosti.

Članak 36.

(1) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su imenovati osobu odgovornu za zaštitu od ionizirajućeg zračenja.

(2) Stručno obrazovanje osobe odgovorne za zaštitu od ionizirajućeg zračenja mora udovoljavati uvjetima propisanim pravilnikom iz članka 47. stavka 6. ovoga Zakona.

(3) Osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja:

- provodi unutarnju kontrolu nad primjenom mjera radiološke sigurnosti
- skrbi o uporabi zaštitne opreme i uređaja za mjerenje osobnoga ozračenja izloženih radnika
- skrbi o provedbi provjere zdravstvene sposobnosti izloženih radnika

- skrbi o stručnoj osposobljenosti izloženih radnika za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja i primjeni mjera radiološke sigurnosti te obnovi znanja izloženih radnika
- skrbi o pregledima izvora ionizirajućeg zračenja u propisanim rokovima
- nazoči inspekcijskom nadzoru i očituje se na nalaz inspektora
- osigurava vođenje svih propisanih evidencija
- organizira provedbu zaštitnih mjera u slučaju izvanrednog događaja.

(4) Osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja obvezna je bez odgađanja izvijestiti Zavod o povredi odredbi ovoga Zakona i podzakonskih akata donesenih na temelju ovoga Zakona kojom su ugroženi život i zdravlje ljudi.

(5) Ako su povredom odredbi ovoga Zakona i podzakonskih akata donesenih na temelju ovoga Zakona ugroženi priroda ili okoliš, osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja obvezna je o tome bez odgađanja izvijestiti tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša i Zavod.

Članak 37.

(1) Namjerno dodavanje radioaktivnih tvari u predmete opće uporabe te uvoz i izvoz takve robe nije dozvoljeno.

(2) Radne i životne prostorije ne smiju se koristiti ako su onečišćene radionuklidima iznad granica propisanih pravilnikom koji donosi ravnatelj Zavoda.

(3) Uvoz, izvoz te stavljanje u promet i uporaba predmeta opće uporabe nije dozvoljena ako su onečišćeni radionuklidima iznad granica propisanih pravilnikom koji donosi ravnatelj Zavoda.

Članak 40.

(1) Nositelj odobrenja mora za nuklearno postrojenje osigurati redovito, cjelovito i sustavno ocjenjivanje i provjeru mjera nuklearne sigurnosti postrojenja s povremenim sigurnosnim pregledima.

(2) Učestalost, sadržaj i opseg, vrijeme trajanja i način izvođenja povremenih sigurnosnih pregleda te način izvješćivanja o navedenim pregledima za nuklearno postrojenje propisat će se pravilnikom koji donosi ravnatelj Zavoda.

Odobrenje za obavljanje djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva

Članak 50.

(1) Djelatnost zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva ne smije se započeti obavljati prije nego što Zavod izda odobrenje.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje se, odnosno uskraćuje rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

(3) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje se na rok od najduže 10 godina.

(4) Popis djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva, popis dokumenata kojima se u postupku davanja odobrenja iz stavka 1. ovoga članka dokazuje da je udovoljeno uvjetima propisanim ovim Zakonom te uvjete obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda.

Članak 52.

(1) Poslovi iz članka 51. stavka 1. ovoga Zakona financiraju se iz:

- naknada zbrinjavanja koje plaćaju prouzročitelji radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva
- namjenskog fonda koji je ustanovljen Zakonom o fondu za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško.

(2) Način financiranja poslova iz članka 51. stavka 1. ovoga Zakona i visinu naknada zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora te visinu naknade i način financiranja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalazi Centar za zbrinjavanje radioaktivnog otpada propisat će uredbom Vlada Republike Hrvatske.

Članak 63.

(1) Nositelj odobrenja i korisnik koji svojim djelovanjem prouzroče radioaktivno onečišćenje okoliša, prostorija, površina, predmeta i osoba radioaktivnim tvarima iznad granica utvrđenih pravilnikom ili zbog gubitka kontrole nad izvorom ili nekog drugog razloga prouzroči štetu, odgovara za nastalu štetu i obvezan je bez odgađanja provesti sanaciju o svome trošku.

(2) Pravilnik iz stavka 1. ovoga članka donosi ravnatelj Zavoda.

(3) Nositelj odobrenja i korisnik obvezni su bez odgode izvijestiti Zavod o opasnosti ili šteti koja je nastala zbog gubitka kontrole nad radioaktivnim izvorom ili zbog radioaktivnog onečišćenja koje je prouzročio svojim djelovanjem.

(4) Ako nositelj odobrenja i korisnik ne osiguraju sanaciju iz stavka 1. ovoga članka, Zavod će narediti provedbu sanacije o trošku nositelja odobrenja, odnosno korisnika.

Sanacija u slučaju područja trajne izloženosti

Članak 65.

(1) Vlada Republike Hrvatske trajno izloženo područje proglašava ugroženim područjem i za navedeno područje određuje sanaciju.

(2) Ako je trajno izloženo područje posljedica izvanrednog događaja u drugoj državi, Vlada Republike Hrvatske uz proglašenje ugroženog područja i određivanja sanacije utvrđuje i nositelje kao i mjere sprječavanja štetnih utjecaja na području Republike Hrvatske.

VII. FIZIČKO OSIGURANJE IZVORA IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA I NUKLEARNIH POSTROJENJA

Članak 66.

(1) Nositelji odobrenja za obavljanje djelatnosti odgovorni su za provedbu fizičkog osiguranja izvora ionizirajućeg zračenja te nuklearnih postrojenja i snose troškove njihove provedbe.

(2) Način provođenja fizičkog osiguranja iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda, u suradnji s ministrom nadležnim za unutarnje poslove.

Članak 67.

(1) Nije dozvoljeno upotrebljavati nuklearne materijale i posebnu opremu za konstrukciju nuklearnog oružja ili druge eksplozivne naprave, ili za istraživanje i razvoj nuklearnog naoružanja ili sličnih uređaja.

(2) Za proizvodnju, posjedovanje ili korištenje posebne opreme koja se može koristiti za istraživanje i razvoj nuklearnog oružja potrebno je ishoditi dozvolu Zavoda.

(3) Dozvola iz stavka 2. ovoga članka daje se, odnosno uskraćuje rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, već se protiv tog rješenja može pokrenuti upravni spor.

(4) Korisnik nuklearnih materijala i posebne opreme mora dozvoliti pregled predstavnicima međunarodnih organizacija ako ga oni obavljaju u skladu s međunarodnim sporazumima te surađivati s predstavnicima navedenih organizacija pri pregledu istih u skladu s međunarodnim sporazumima.

(5) Popis posebne opreme iz stavka 1. ovoga članka, uvjete davanja te rokove važenja dozvole iz stavka 2. ovoga članka propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda.

Članak 68.

Ispitivanje i praćenje vrste i aktivnosti radioaktivnih tvari u zraku, tlu, moru, rijekama, jezerima, podzemnim vodama, krutim i tekućim oborinama, vodi za piće, hrani i predmetima opće uporabe, stambenim i radnim prostorijama, provodi se pod uvjetima, na način i mjestima te u rokovima propisanim pravilnikom koji donosi ravnatelj Zavoda.

Članak 69.

(1) Ravnatelj Zavoda svake dvije godine, a po potrebi i češće, podnosi Vladi Republike Hrvatske izvješće o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i nuklearnoj sigurnosti za prethodno razdoblje.

(2) Nakon prihvaćanja u Vladi Republike Hrvatske izvješće iz stavka 1. ovoga članka Zavod objavljuje na način kojim se osigurava dostupnost javnosti.

(3) Zavod će Europskoj komisiji prvi put podnijeti izvješće o provedbi Direktive Vijeća br. 2011/70/Euratom o uspostavi okvira Zajednice za odgovorno i sigurno zbrinjavanje istrošenog goriva i radioaktivnog otpada do 23. kolovoza 2015., a nakon toga svake tri godine, pri čemu će koristiti preglede i izvješćivanje u skladu sa Zajedničkom konvencijom o sigurnosti zbrinjavanja istrošenog goriva i sigurnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada.

Obveza i provođenje samoprocjene

Članak 71.

(1) Ravnatelj Zavoda obvezan je najmanje svakih deset godina provesti samoprocjenu domaćeg zakonodavnog okvira i nadležnih tijela te osigurati međunarodni pregled bitnih segmenata domaćeg zakonodavnog okvira i nadležnih tijela radi kontinuiranog poboljšanja radiološke i nuklearne sigurnosti.

(2) Rezultati provedene samoprocjene i dostupni rezultati svake međunarodne revizije su javni.

(3) Ravnatelj Zavoda obvezan je o rezultatima provedene samoprocjene i dostupnim rezultatima svake međunarodne revizije izvijestiti države članice Europske unije i Europsku komisiju.

Članak 74.

Visine naknada, vrste i visinu dodatnih troškova te način plaćanja za poslove koje obavlja Zavod propisat će pravilnikom ravnatelj Zavoda.

Članak 77.

(1) Poslove inspektora u Zavodu mogu obavljati osobe koje su završile sveučilišni diplomski studij iz područja prirodnih, tehničkih i biotehničkih znanosti te iz područja biomedicine i zdravstva.

(2) Inspektore Zavoda imenuje ravnatelj Zavoda.

(3) Poslovi inspektora iz stavka 1. ovoga članka poslovi su s posebnim uvjetima rada.

(4) Protiv prvostupanjskog rješenja koje je donio inspektor nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Nadzor vezan uz posude pod tlakom, protupožarnu zaštitu i fizičku sigurnost u nuklearnim postrojenjima i u objektima s izvorima zračenja inspektori za radiološku i nuklearnu sigurnost provode u suradnji s tijelima državne uprave nadležnima za te poslove.

Službena iskaznica i značka

Članak 78.

(1) Inspektor ima službenu iskaznicu i značku kojima dokazuje službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

(2) Oblik i sadržaj obrasca službene iskaznice te oblik i sadržaj značke, kao i vođenje upisnika o izdanim službenim iskaznicama i značkama iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ravnatelj Zavoda.

Članak 79.

U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten pregledati sve radne i pomoćne prostorije i prostore, dokumentaciju, propisane očevidnike, opremu, osobe, predmete rada i poslovanja koji su podvrgnuti inspekcijskom nadzoru, uzimati izjave odgovornih osoba i iskaze svjedoka, obavljati uzorkovanja, a po potrebi koristiti i usluge istaknutih stručnjaka i pravnih osoba.

Članak 80.

(1) Inspektor obavlja inspekcijski nadzor bez prethodne najave, ali je prije početka obavljanja nadzora obvezan o svojoj nazočnosti obavijestiti odgovornu osobu nadzirane pravne osobe i fizičku osobu, ako je dostupna.

(2) U slučaju odsutnosti osoba iz stavka 1. ovoga članka inspektor je obvezan o svojoj nazočnosti obavijestiti radnika koji je zatečen kod nadzirane pravne ili fizičke osobe.

(3) Inspektor je ovlašten u postupku nadzora zatražiti i pregledati isprave na temelju kojih utvrđuje identitet osobe (osobna iskaznica, putovnica i sl.), a osobe koje podliježu nadzoru obvezne su na zahtjev inspektora dati mu takvu ispravu.

Članak 82.

(1) Nadzirane pravne i fizičke osobe obvezne su inspektorom omogućiti nesmetano obavljanje inspekcijskoga nadzora.

(2) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su na zahtjev inspektora, u roku koji on odredi, dostaviti podatke te poslovnu dokumentaciju potrebnu za obavljanje inspekcijskoga nadzora i eventualno daljnje vođenje postupka.

(3) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su na zahtjev inspektora privremeno obustaviti poslovanje nadziranog objekta u vrijeme inspekcijskoga nadzora, ako inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti nadzor, odnosno utvrditi činjenično stanje.

Članak 85.

(1) Inspektor je ovlašten privremeno oduzeti predmete kojima je učinjen prekršaj ili kazneno djelo.

(2) Pravnoj ili fizičkoj osobi, od koje su predmeti oduzeti, izdaje se potvrda s točno naznačenim oduzetim predmetima po vrsti i količini.

(3) Inspektor je obvezan u roku od osam dana od izvršenoga privremenog oduzimanja predmeta podnijeti optužni prijedlog radi pokretanja prekršajnog postupka i nadležnom sudu predati privremeno oduzete predmete, ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

(4) S privremeno oduzetim predmetima, do predaje nadležnom sudu, inspektor ne može raspolagati (uništiti, prodati, darovati i sl.), osim ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

(5) Troškove nastale oduzimanjem iz stavka 1. ovoga članka snosi nadzirana pravna ili fizička osoba.

Članak 88.

(1) U provedbi inspeksijskoga nadzora inspektor je ovlašten nadziranoj pravnoj ili fizičkoj osobi, dok ne otkloni utvrđene nedostatke, usmenim rješenjem privremeno zabraniti uporabu radnih i pomoćnih prostorija, odnosno prostora, postrojenja, uređaja, pribora i opreme za obavljanje djelatnosti, kao i rad osoba i odmah pristupiti izvršenju rješenja u skladu s odredbom članka 89. stavka 1. ovoga Zakona, bez donošenja posebnoga akta o dozvoli izvršenja rješenja u sljedećim slučajevima:

1. kada postoji opasnost ili sumnja na opasnost za zdravlje ili život ljudi koja zahtijeva da se određena mjera osiguranja poduzme odmah, bez odgađanja

2. kada postoji opasnost ili sumnja na opasnost od prikrivanja, zamjene ili uništenja dokaza, ako se mjera osiguranja ne poduzme odmah

3. neispunjavanja propisanih uvjeta, a koji se ne mogu ispuniti uz redovito obavljanje djelatnosti

4. grubih propusta u tehnološkom procesu.

(2) Na zahtjev stranke pisani otpravak izrečenoga usmenog rješenja izdat će se u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja.

Članak 89.

(1) Izvršno rješenje inspektora kojem je predmet nenovčana obveza i koje se prema naravi obveze može izvršiti neposrednom prisilom, izvršit će se pečaćenjem prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme ili na drugi pogodan način.

(2) Ako se rješenje ne može izvršiti u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, inspektor će prinuditi izvršenika na ispunjenje obveze novčanim kaznama.

(3) Ako se inspektora ometa ili postoji opravdana sumnja da bi moglo doći do ometanja u postupku izvršenja rješenja, on može zatražiti pomoć nadležnoga tijela za unutarnje poslove.

(4) Ako pravna i/ili fizička osoba ne plati izrečenu kaznu u ostavljenome roku, kazna će se naplatiti preko tijela nadležnog za to.

(5) Ako pravna i/ili fizička osoba inspektor, radi obavljanja inspeksijskog nadzora, onemogućiti ulazak u prostor u kojemu obavlja djelatnost ili postoji sumnja da u njemu obavlja djelatnost te postoje osnove sumnje da postupa protivno propisima u nadležnosti inspektora, inspektor će od nadležnoga suda zatražiti izdavanje pisanog naloga za pretragu tog prostora po žurnom postupku.

(6) Nadležni sud će o zahtjevu iz stavka 5. ovoga članka riješiti u roku od jednog dana od primitka tog zahtjeva.

Članak 90.

(1) Ako inspektor utvrdi da je povredom propisa učinjen prekršaj obvezan je s utvrđenim činjenicama odlučnim za poduzimanje mjera podnijeti optužni prijedlog nadležnom sudu radi pokretanja prekršajnog postupka.

(2) Sud kojemu je podnesen optužni prijedlog, u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, obvezan je o ishodu postupka obavijestiti podnositelja optužnog prijedloga.

Članak 92.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. obavlja djelatnost bez odobrenja (članak 9. stavak 1., članak 13. stavak 1. i članak 50. stavak 1.)
2. obavlja aktivnosti ne poštujući propisane uvjete (članak 9. stavak 5.)
3. koristi izvor ionizirajućeg zračenja bez dozvole (članak 10. stavak 1.)
4. ne najavi Zavodu namjeru obavljanja djelatnosti iz članka 12. u propisanom roku (članak 12.)
5. pusti nuklearno postrojenje u pokusni rad bez suglasnosti Zavoda (članak 17. stavak 2.)
6. počne ili prekine pogon nuklearnog postrojenja, počne ili završi razgradnju nuklearnog postrojenja bez suglasnosti Zavoda (članak 18. stavak 1.)
7. ne osigura provedbu mjera radiološke sigurnosti i mjera nuklearne sigurnosti (članak 20.)
8. uvozi, izvozi, prevozi i provози izvore ionizirajućeg zračenja, posebnu opremu te radioaktivni otpad, istrošeno nuklearno gorivo, iskorištene izvore bez odobrenja, odnosno dozvole Zavoda (članak 21. stavak 1.)
9. na poslovima na kojima mogu biti ozračene iznad granice propisane člankom 24. ovoga Zakona zaposli osobe mlađe od 18 godina (članak 25. stavak 1.)
10. trudnici ne osigura uvjete rada propisane ovim Zakonom ili ženi koja doji ne omogući rad na radnom mjestu na kojem ne postoji mogućnost radioaktivnog onečišćenja (članak 26. stavci 2. i 3.)
11. namjerno dodaje radioaktivne tvari u predmete opće uporabe te uvozi i izvozi takvu robu (članak 37. stavak 1.)
12. gradi, ispituje, pušta u pogon ili na bilo koji drugi način upotrebljava nuklearno postrojenje bez izdanih suglasnosti ili odobrenja prema ovom Zakonu (članak 38. stavak 1.)
13. ne osigura redovito, cjelovito i sustavno ocjenjivanje i provjeru mjera nuklearne sigurnosti postrojenja s povremenim sigurnosnim pregledima (članak 40.)
14. ne izvješćuje redovito Zavod o pogonu postrojenja (članak 41. stavak 1.)
15. obavlja poslove iz članka 43. ovoga Zakona bez ovlaštenja Zavoda ili protivno odredbama ovoga Zakona i pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona (članak 43.)

16. radioaktivni otpad, iskorištene izvore, odnosno istrošeno nuklearno gorivo ne zbrinjava na propisan način (članak 49. stavak 3. podstavak 1.)
17. ne osigura da otpadne radioaktivne tvari nastaju u najmanjim mogućim količinama (članak 49. stavak 4.)
18. uveze, radioaktivni otpad, iskorišteni izvor ili istrošeno nuklearno gorivo, a koje nije nastalo u Republici Hrvatskoj (članak 53.)
19. svojim djelovanjem prouzroči radioaktivno onečišćenje okoliša, prostorija, površina, predmeta i osoba radioaktivnim tvarima iznad granica utvrđenih pravilnikom ili zbog gubitka kontrole nad izvorom ili nekog drugog razloga prouzroči štetu, a ne provede sanaciju (članak 63. stavak 1.)
20. ne provede fizičko osiguranje izvora ionizirajućeg zračenja te nuklearnih postrojenja (članak 66. stavak 1.)
21. upotrebljava nuklearne materijale i posebnu opremu za konstrukciju nuklearnog oružja ili druge eksplozivne naprave ili za istraživanje i razvoj nuklearnog naoružanja ili sličnih uređaja (članak 67. stavak 1.)
22. proizvodi, posjeduje ili koristi posebnu opremu bez dozvole Zavoda (članak 67. stavak 2.)
23. ne dozvoli pregled predstavnicima međunarodnih organizacija, ako ga oni obavljaju u skladu s međunarodnim sporazumima te ne surađuje s predstavnicima navedenih organizacija pri pregledu nuklearnih materijala i posebne opreme u skladu s međunarodnim sporazumima (članak 67. stavak 4.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna.

Članak 93.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. koristi izvor ionizirajućeg zračenja protivno načelima radiološke sigurnosti (članak 23.)
2. ne osigura da ozračenje pojedinog stanovnika, izloženog radnika, određenih organa ili tkiva čovjekova tijela, osoba koje se obučavaju ili obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja bude niže od propisane granice (članak 24.)
3. izvore ionizirajućeg zračenja primjenjuje u medicinske svrhe protivno propisanim uvjetima (članak 27.)
4. u području izloženosti rade osobe bez prethodnog zdravstvenog pregleda ili koje ne udovoljavaju posebnim zdravstvenim uvjetima (članak 29. stavak 1.)
5. ne osigura redoviti zdravstveni pregled izloženih radnika i/ili polaznika ili ne zabrani rad u području izloženosti (članak 29. stavak 3., članak 31. stavak 1. i članak 33. podstavak 1.)
6. provodi provjeru zdravstvene sposobnosti izloženih radnika, učenika i studenata te izloženih pripravnika bez ovlaštenja ministra nadležnog za zdravstvo (članak 30.)
7. upišu kandidate koji ne ispunjavaju propisane uvjete (članak 31. stavak 2.)
8. ne osigura ispitivanje izvora ionizirajućeg zračenja i uvjeta rada te mjerenje propisanih parametara (članak 33. podstavak 5.)

9. ne osigura osobna zaštitna sredstva i zaštitnu opremu za izložene radnike te redovitu provjeru ispravnosti tih sredstava (članak 33. podstavak 8.)
10. ne osigura redovito umjeravanje i provjeru ispravnosti mjernih instrumenata te načina njihova korištenja (članak 33. podstavak 9.)
11. ne osigura provjeru radioaktivnog onečišćenja osoba, predmeta, okoliša, prostorija i zraka u prostorijama u kojima se obavljaju djelatnosti ili su smješteni izvori ionizirajućeg zračenja (članak 33. podstavak 10.)
12. ne osigura program osiguranja kvalitete i/ili njegovo provođenje (članak 33. podstavak 6. i članak 46. stavak 2.)
13. na propisan način i u propisanom roku ne izvještava Zavod (članak 34., članak 39. stavak 3., članak 40. stavak 2., članak 41. stavak 1., članak 63. stavak 3., članak 72. stavak 3.)
14. ne osigura da izloženi radnici tijekom rada provode sve propisane i uobičajene mjere samozaštite od ionizirajućeg zračenja, kao i zaštite drugih osoba, koriste zaštitnu opremu i uređaje za mjerenje osobnoga ozračenja te koriste sve druge potrebne mjere za zaštitu od ionizirajućeg zračenja (članak 35.)
15. ne imenuje osobu odgovornu za zaštitu od ionizirajućeg zračenja odgovarajućeg stručnog obrazovanja (članak 36. stavak 2.)
16. ne osigura mjerenje osobnog ozračenja izloženih radnika ili polaznika (članak 28. i članak 33. podstavak 2.)
17. obavlja poslove radiološke sigurnosti bez ovlaštenja Zavoda ili protivno odredbama ovoga Zakona i pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona (članak 42. stavci 1. i 3.)
18. izvorima ionizirajućeg zračenja rukuju radnici koji nemaju posebno stručno obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja (članak 47. stavak 1.)
19. izloženi radnici i radnici koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja nemaju posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti (članak 47. stavak 2. i članak 33. podstavak 3.)
20. izloženi radnici i radnici koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja periodično ne obnavljaju znanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti (članak 47. stavak 4.)
21. ne izradi Plan i program mjera za slučaj izvanrednog događaja (članak 61. stavak 1.)
22. o važnim činjenicama iz Plana i programa iz članka 61. stavka 1. ovoga Zakona ne izvješćuje javnost (članak 61. stavak 3.)
23. ne vodi propisane očevidnike (članak 72. stavak 1.)
24. ne izvrši naređene mjere iz članka 86. stavka 2 ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 94.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 80.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. upotrebljava radne i životne prostore te uvozi, izvozi ili stavlja u promet i upotrebu vodu, hranu, stočnu hranu i proizvode koji su onečišćeni radionuklidima iznad propisanih granica (članak 37. stavci 2. i 3.)

2. ne osigura provođenje programa skupljanja i analiziranja pogonskih iskustava nuklearnog postrojenja (članak 39.)

3. ne osigura dovoljan broj kvalificiranih radnika s odgovarajućim obrazovanjem, osposobljenim i dodatno školovanim za obavljanje svih nuklearnih djelatnosti koje se obavljaju u postrojenju i provođenje mjera nuklearne sigurnosti za sva pogonska razdoblja nuklearnog postrojenja (članak 48. stavak 1.)

4. poslove i zadatke upravljanja tehnološkim procesom u nuklearnom postrojenju i nadzora nad tim upravljanjem obavljaju radnici koji ne ispunjavaju propisane uvjete vezano uz stručnu osposobljenost, (članak 48. stavak 2.)

5. ne osigura redovito obnavljanje stručnog znanja kvalificiranih radnika te provjeru njihove osposobljenosti, (članak 48. stavak 3.)

6. zaposli radnika bez valjane dozvole (članak 48. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 8.000,00 kuna.

Prilozi:

- Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
- Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije, s tablicama usporednih prikaza